

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Συνδρομὴ ἑτησία.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει γρ. ἀργ. 30
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις » » 35
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. γρ. 8

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης

Τ. Α. ΔΕΠΑΣΤΑΣ

Ἔ ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ἔ

Ἐν Γαλατῆ, ὁδῷ Χαριστοῦ, ἀρ. 12.

Ἐξάμηνος τὰ ἡμίση.

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΟΝΟΝΤΑΙ

ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΔΕ ΤΗΝ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛ. ΠΑΡ. 60

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΑΙ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

Α΄

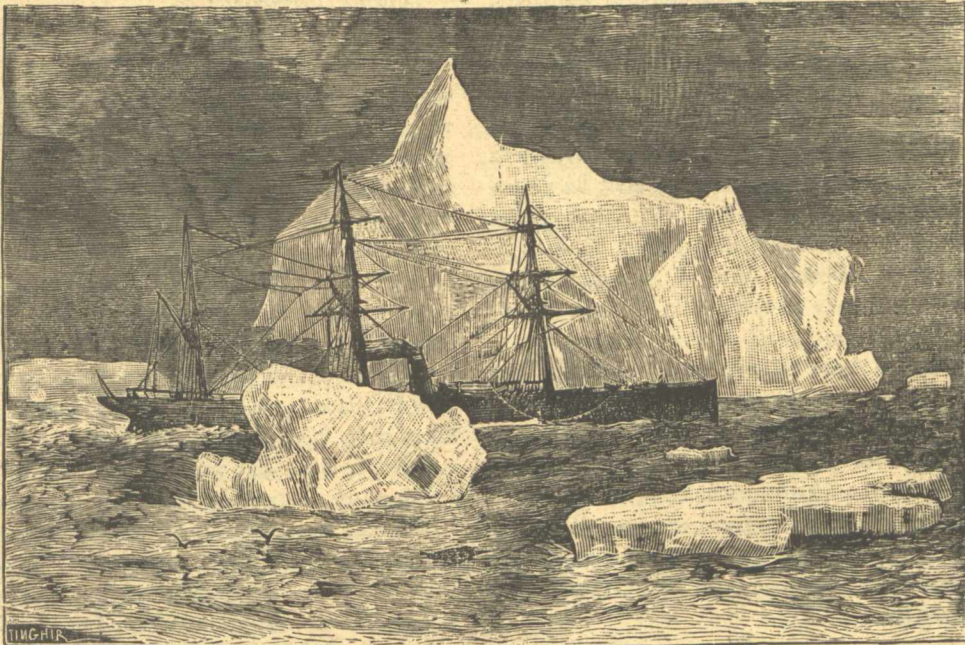

ετὰ τὰ μαθήματα αἱ ἐξετάσεις, καὶ μετὰ τὰς ἐξετάσεις, αἱ διακοπαί. Τί ὥραία!

Ὁ νύκτης ὕστερον ἀπὸ τὸ τρικυμιώδες ταξίδιδόν του, κατὰ τὸ ὅποιον ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους ἐπάλατσε πρὸς

θέρους, ἀποθέτει κατάκοπος τὸ δρεπάνι καὶ κοιμάται εὐχαριστημένος ἐπάνω εἰς τὰς θημωνίας καὶ τὰ στάχνα.

Καὶ τὰ ἀγαπημένα μου παιδιὰ, ἀφοῦ ἐπέρασαν τοῦ σχολικοῦ των ἔτους τὸ ἀφροσπεφωμένον πέλαγος, ἀφοῦ ἔσπειραν καὶ ἐθήρισαν θημωνιάς γραμμάτων, ἀφοῦ εἰργάσθησαν, ἐμε-

Πλοῦτον μεταξύ τῶν πάγων τοῦ Βορείου Πόλου.

τὰ ἄγρια κύματα, βλέπει μὲ χαρὰν τὸν ποθητὸν λιμένα. Διευθύνει τὸ πλοιαρίον του ἐκεῖ, ρίπτει εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰν τὴν ἄγκυραν, ἐξαπλώνεται εἰς τὴν πλώρη καὶ γλυκοτραγωδεῖ.

Ὁ γεωργός, ὕστερον ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ χειμῶνος, ὕστερον ἀπὸ τὸ ἀλέτρι καὶ τὴν σποράν, ὕστερον ἀπὸ τὸ πλούσιον καὶ εὐλογημένον

λέτησαν, ἐκοπίασαν, ἰδρωσαν, δίκαιον εἶνε νὰ ρίψουν δι' ἑνα-δύο μῆνας εἰς τὴν ἄκραν τὰ βιβλία, τὰς πέννας, τὰς πλάκας, τὰ τετράδια καὶ νὰ ξεκουρασθοῦν. Εἶνε κουρασμένα· τοῖς ἐπιβάλλεται ἡ ἀνάπαυσις. Εἶνε κατάκοπα· τοῖς ἐπιβάλλεται ἡ ἀνεσις. Ἡ ἀδιάκοπος ἐργασία τὰ ἐξήντηλησεν. Ἡ σκηνογραφία λοιπὸν ἄς ἀλλάξῃ.

Πόσα κοριτσάκια και αγοράκια μου κίνησαν αυτές τās ημέρας τόν οίκτον! Με κάτωγρα τὰ πρόσωπά των και με μισοσβυσμένα τὰ ματάκια των από τήν πολλήν μελέτην, ήταν γυμμένα επάνω εις τὰ θρανία των και έγγραφαν και έγγραφαν και έγγραφαν...

Είχαν τās γραπτās των εξετάσεις.

Και ύστερον από τās γραπτās ήλθον αι προφορικοί. Έμπρός εις τούς διδασκάλους των και τούς γονείς των και τούς συμπολίτας των, εμπρός εις όλον τόν κόσμον, ό οποίος τὰ έκαμάρονε με άνοικτόν τό στόμα, εξητάσθησαν και απέδειξαν ότι κατά τό έκπνευσαν σχολικόν έτος δεν έμεγάλωσε μόνον τό ανάστημα του σώματός των, αλλά και τής διανοίας των.

Και άφού έτελείωσαν, έβγαλαν ένα βαθύ από τήν καρδίαν των άχ!

Ζήτησαν λοιπόν αι διακοπαί! Ζήτησαν!

Και αυτό τό ζήτωσαν δεν τό λέγετε σείς μόνον, αγαπητά μου παιδιά· τό φωνάζομεν με όλην τήν δύναμιν τών πνευμόνων μας και ήμεις, οι διδάσκαλοι. "Η τάχα θαρρείτε πώς δεν περιμένομεν τās διακοπάς και ήμεις με περισσότερον από σās πόθον; "Ω! πόσον άναγκάια και ώφέλιμοι είνε αι παύσεις και δι' ήμās! Πόσον μās είνε προσφιλής ό έρχομός των! Κατά τό διάστημα τών παύσεων και ήμεις θά κάμωμεν κανέν ταξειδάκι μέχρι του Βοσπόρου διά νά πάρωμεν τήν αναπνοήν μας, ή θά διασχίσωμεν τό Αίγαίον διά νά μεταδώμεν εις τήν γλυκυτάτην πατρίδα μας, εις τās πεδιάδας τής οποίας μικροί έκυνηγούσαμεν πεταλούδας και όπου τώρα μās περιμένουν όλόχαροι οι ύπεργηροί και χιονόλευκοί, αλλά λατρευτοί μας γονείς.

Έν μόνον είνε τό σκιερόν μέρος τών παύσεων· ότι χωριζόμεθα προσκαιρώς από τās μαθητήρας μας και τούς μαθητάς μας. Πλήν μήπως και πάλιν δεν θά συναντώμεθα με τὰ θρησκευτικά άναγνώσματα του **Παιδικού Κόσμου**;

Β'

"Ηθελα νά έγνώριζα ποίος πρώτος ώρισεν αύτήν τήν καλήν και φιλόνηρωπον και προοδευτικήν συνήθειαν τών παύσεων, όπου ό άνθρώπος κάμνει σταθμόν διά νά εξακολουθήση μεθαυριόν υγιέστερος και άμικρότερος τόν δρόμον. "Ηθελα νά τόν έγνώριζα, διά νά σās προτείνω κατί.

Τί;

Νά καταβάλωμεν συνδρομάς και νά του στήσωμεν ένα άνδριάντα. Είθε σύμφωνοι μαζί μου; Πώς όχι;

Κυττάξατε: άν αι παύσεις δεν ώρίζοντο από αύτόν τόν καλόν άνθρωπον, ή μαθητική ζωή θά ήτο μονότονος, —μετά τὰ βιβλία, τὰ οποια συνεγράφησαν από άνθρώπους δεν θά έπηγαίνωμεν εις τήν έξοχήν νά μελετήσωμεν τό βιβλίον, του όποίου συγγραφεύς είνε ό Θεός, — δεν θά είχαμεν τās ποικιλίας εκείνας τών αποχαιρετισμών και τών καλώς όρρίσατε, — ποτέ δεν θά κατωρθώνωμεν νά διαθέσωμεν όλόκληρους ήμέρας διά τόν πατέρα και τήν μητέρα άφού όλον μας τόν καιρόν τόν παίρνει τό σχολειόν· επί πλέον δε ή ζωή μας, ως άδιάκοπος μηχανή άδιακόπως έργαζομένη, θά έσπανε εις τās χείρας μας.

"Αγαλμα λοιπόν, αγαλμα ως στηθή ύπερ του φιλανθρωπού όντος, του διατάζαντος τās διακοπάς.

"Αλλά ποιον τουτο;

Νομιζω ότι τό ευρήκα. Είνε ό Θεός.

Αυτός, όστις μās έχάρισεν όλα τὰ καλά, τόν χρόνον, τήν ζωήν, τήν έξοχήν, τόν ζέφυρον, τὰ πτηνά, τήν παιδείαν, τόν 'Ιησοϋν Χριστόν, τὰ ουράνια — Αυτός, όστις τόσον αγαπή τήν παιδικήν ήλικίαν, ώστε καθ' ήμέραν έρωτά τούς άγγέλους Του διά κάθε παιδί, — Αυτός, όστις ώρισε τήν Κυριακήν, ως ήμέραν αναπαύσεως δι' όλην τήν εβδομάδα και ό οποίος επάνω εις τās πλάκας τών *Δέκα Έντολών* έγγραψε με τόν ίδιον δάκτυλόν Του: "Εξ ήμέρας νά εργάζεσαι και νά κάμνης τὰ έργα σου όλα, τήν δε ήμέραν τήν εβδομήν νά αναπαύεσαι, διότι ούτω θέλει Κύριος ό Θεός σου", — Αυτός, και, Αυτός ώρισε και τās διακοπάς.

"Αγαλμα λοιπόν ως στήσωμεν εις τόν φιλόνηρωπον Θεόν· αγαλμα εις τόν έπουράνιον Πατέρα. "Αγαλμα όχι από μάρμαρον ή άλλην ύλην, αλλά από άγάπην και εύγνωμοσύνην και εύχαριστίαν και λατρείαν πλασμένον, αγαλμα, του όποίου βάθρον θά γείνη αύτή ή καρδιά μας.

Γ'

"Αλλ' αι διακοπαί, παιδιά μου, αι υπό του Παναγάθου Θεου ίδρυθείσαι, προϋποθέτουν τήν έκ τής εργασίας κόπωσην, τότε δε μόνον αξίζουν πραγματικώς, όταν εκάμαμεν τό καθήκόν μας.

Ό ψαράς, ό οποίος μετά τό τράθηγμα τών

όλων διόλου άδειων δικτύων του σταυρόνει τās χείρας και παύει τήν εργασίαν του, δεν έμπορει νά αναπαυθή, άφού ό κόπος του κανέν δεν του έφερε κέρδος. Ό κυνηγός, ό οποίος δεν έπιασε τίποτε, επιστρέφει εις τό σπήτι του λυπημένος, άφού ό σάκκος του είνε κενός. Ό δε γεωργός, ό οποίος όχι στάχυα φροντωτά και γεμάτα, αλλά κκλημιές μόνον έθήρισε, δεν έχει όρεξιν διά έξάπλωμα και ύπνον. Και πώς, άφού όλόκληρον έτος δεν εκκαμε τίποτε;

Και εκ τών μικρών μου λοιπόν φίλων, εκείνοι μόνον θά γευθούν με έσωτερικην αγαλλίασιν τās διακοπάς των, όσοι τω όντι εκοπίσασαν και έχουν τόν σάκκον του νοϋ των γεμάτον από κυνήγιον. Οι όκηροί, οι άμελεις, οι άσωτεύσαντες τόν πολύτιμον χρόνο, οι στάσιμοι, ως ακούουν κατά πάσαν στιγμήν τών τρεχουσών διακοπών τήν τρομεράν αύτήν επίπληξιν:

Ο ΦΑΡΟΣ

(Συνέχεια· ιδε Φυλλ. 18).

πειδή τό ιστορήμά μας δεν έχει αξιώσεις τεχνικάς, διά τουτο παραλείπω τήν περιγραφήν των καθ' έκαστα τής συσκευής του Φάρου, ήτις θά με ήνάγκαζε νά καταφύγω εις περιγραφάς άναράς. "Θεν περιορίζομαι εις τὰ όλίγα ταϋτα.

Έξαιρέσει του Παύλου, ό οποίος καθό πολύ μικρός, δεν ήδύνατο οϋδ' έπρεπε νά αναλάβη έτι μεγάλην ευθύνην, οι λοιποί ό Νικολής και οι τρεις άλλοι υιοί του απεφάσισαν νά φυλάττωσιν εκ διαδοχής έκαστην νύκτα τόν Φάρον.

Ό φύλαξ ήγρύπνει τακτικώς, άν και ύπηρε μνηχάνημα έφοδιασμένον με κωδωνίσκους, όπερ τόν ειδοποιεί όσάκις ό φανός έσβέννυτο.

Μήπως δεν τω ήτο εμπιστευμένη ή ύπαρξις των έν τω πελάγει ναυτικών;

"Άλλως τε οι Βανδάροι ήσαν άνθρωποι πιστοί εις τό καθήκον. Δεν είχον ανάγκην ένθουρρύνσεως, όπως εκτελέσωσι μετά ζήλου τό έργον των. "Η επιτήρησις λοιπόν των επί τούτω διά τήν ύπηρεσίαν των φάρων μηχανικών ήτο άνωφελής. Έν τούτοις ή άφιξις των επισκεπτών τούτων, οίτινες ήρχοντο άπαξ του μηνός, όταν ό καιρός ήτο καλός, φέροντες αύτοις ειδήσεις εκ τής στερεάς, ήτο άφορμή έορτής διά τήν οικογένειαν.

— Είσαι άνάξιος ν' απολαύης τάγαθά μας. Δεν ειργάσθης και δεν έχεις κανέν δικαίωμα επί των διακοπών.

Μικροί μου φίλοι! Μή λησμονείτε ποτε τήν παραβολήν των Δέκα Παρθένων, τήν όποίαν και δι' ήμās τούς μεγάλους και διά σās τούς μικρούς ειπεν ό 'Ιησους Χριστός. "Εκείναι μόνον από τās παρθένους εισήλθον εις τόν γάμον με τόν γαμβρόν, όσοι είχον εις τὰ λυχνάρια των λάδι· αι άλλαι έμειναν έξω κλεισμένοι, ματαίως κλαίονσαι και παρακαλούσαι τόν νυμφίον νά ταις άνοιξη.

— Δεν σās γνωρίζω, δεν σās γνωρίζω.

Αυτή ήτο του νυμφίου ή άπάντησις. "Η χαρά έχει άνοικτάς τās θύρας της μόνον διά τούς επιτελέσαντας τό καθήκον, τās κλείει δε κατά πρόσωπον των άμελών.

Παπά-Σπύρος.

Μήπως ή καλή αύτη ύποδοχή δεν αποδεικνύει άπαξ έτι ότι είνε τις εύτυχής βλέπων τούς όμοίους του.

Οι απομεινωμένοι διαψεύδουσιν εκουσίως τήν παροιμίαν:

"Αξίζει καλότερον νά ειρέ τις μόνος ή έν κακή συνοδεία.

4.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ

— Πρέπει, τέκνα μου, λέγει έσπέραν τινά ό Νικολής Βανδάρος, ή μικρά νήσός μας νά γείνη πρότυπον τάξεως και εργασίας.

— Μία μικρογραφία τής αρχαίας αθηναϊκής Δημοκρατίας, διέκοψεν ό Παύλος, όστις εύρισκε πάντοτε λέξιν τινά, όπως γελάση.

— Και διατί όχι; "Αφού άπαξ ή ήμετέρα κυβέρνησις σχηματισθή, ποίος μās έμποδίζει νά έπονομασθώμεν **Δημοκρατία του Φάρου**; Νομιζω ότι οι ύπήκοοί μας οϋδ'όπως θά αντιταχθώσιν εις τουτο.

— Οι χήνες, αι άγελάδες και οι ινδιάνοι, όταν τρέφονται καλώς, οϋδ'όπως άναμιγνύονται εις τὰ πολιτικά.

— Εϋγε! ειπεν ό Δημήτριος· του πατρός όντος φυσικώς Προέδρου τής Δημοκρατίας ζητώ νά γείνω ύπουργός των Δημοσίων Έργων· ή κα-

τασκευή των σταύλων και των όρνιθώνων θά άποτελώσι τὸ μόνον μέλημά μου.

— Έστὼ ! ὑπέλαθεν ὁ Βανδάρης. Ὁ Ἰωάννης ὡς ναυτικός θά γείνη ὑπουργός των Ναυτικών, ὁ Γεώργιος ὑπουργός τῆς Γεωργίας, ὁ Παῦλος ὑπουργός τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδύσεως, θά ἀναλάβῃ τὴν ἐκπαίδευσιν των ἀδελφῶν του και των πολυαριθμῶν ὑπηκόων μας . . .

— Πέρρη ! εἶπεν ὁ Παῦλος, μορφαζών. Τὸ νὰ ἐκπαιδύσῃ τις τὴν Μαρίκα και τὴν Φρόσω ὑποφέρεται, ἀλλὰ τὸ νὰ διδάξῃ τις μαθήματα Φυσικῆς εἰς τοὺς ὄνους, και νὰ μάθῃ ἄσματα εἰς τὰς νήσους τὸ θεωρῶ δυσκολώτερον.

Αἱ κορασιδες ἐγέλασαν πολὺ ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι θά ἐμάνθανεν ἄσματα εἰς τὰ πτηνά.

— Γνωρίζεις πολὺ καλά, ἀπήντησεν ἡ Κατίνα, ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις, ἦν μέλλεις νὰ δώσῃς εἰς τὰ ζῷά μας δὲν ἔχει οὐδὲν τὸ κοινόν μετ' ἐκείνης ἣν θά δώσῃς εἰς τὰς ἀδελφάς σου . . . Π. χ. θ' ἀναλάβῃς νὰ καθαρίζῃς τὸν ὄνον, νὰ τὸν ζεύγῃς εἰς τὸ ἀμαξίδιον μας, νὰ βόσκῃς τὰ πρόβατα, νὰ ποτίζῃς τὰς ἀγελάδας . . .

— Ἐξαιρετὰ ! ἐννοῶ· θά εἶμαι δηλαδὴ ὑπουργός τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδύσεως των ζῶων ἐν γένει και χοιροβοσκός ἐν μέρει . . .

— Βεβαίως.

— Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπουργεῖον των Ἐσωτερικῶν, ἐξηκολούθησεν ὁ Βανδάρης, τὸ ἐμπιστευόμεθα εἰς τὰς ἐπιδεξιούς χειρας τῆς κ. Κατίνας . .

Παρατεταμένα χειροκροτήματα ἐκάλυψαν τὸν ἐπάξιον τοῦτον διορισμόν.

— Ὑπολείπονται τὰ ὑπουργεῖα των Στρατιωτικῶν και των Ἐξωτερικῶν παρετήρησεν ὁ Γεώργιος.

— Τὸ ὑπουργεῖον των Στρατιωτικῶν, εἶπεν ὁ Βανδάρης, θά ἔχῃ ὡς ὑπουργόν τὸ μικρὸν τηλεβόλον, ὀλκῆς 8 χιλιοστομέτρων, τὸ ὅποιον ἐθέσαμεν εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ Φάρου, μᾶλλον πρὸς ἐθέσαμεν ἡ δι' ὠφέλειαν. Ἐλπίζω ὅτι πέντε δυνάμεις ἀκοῦσιν ὡπως προστατεύσωσιν ἐν νησίδιον περιφερείας 10 χιλιομέτρων. Αἱ δὲ ἐξωτερικαὶ ὑποθέσεις θά εἶνε τῆς ἀρμοδιότητός μου, προσέθηκεν ὁ οἰκογενειάρχης· διὰ τὸ περιορισμένον τοῦ ἀριθμοῦ των μελῶν τῆς κυβερνήσεως, μᾶς ἐπιτρέπεται ἡ τοιαύτη συσώρευσις.

— Πολὺ καλά, ὑπέλαθεν ὁ Ἰωάννης, ἡ Δημοκρατία τοῦ Φάρου θά βαδίσῃ πρὸς τὴν δόξαν και εὐδαιμονίαν τῆς με τὸσον καλοὺς ὑπουργούς, ὅσον ἡμεῖς. Ἐκαστος λοιπὸν ἄς προσπαθήσῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐσπέρας ταύτης, ἦν οἱ ὑπουργικοὶ διορισμοὶ κατέστησαν φαιδράν, ἀπεφασίσθη ὡπως κῆπος πλήρης ἀνθῶν και ὀπωρικῶν σχεδιασθῇ πρὸ τῆς οἰκίας μέχρι τῆς βάσεως τοῦ φάρου. Ὁ λαχανόκηπος και τὰ ὀπισθαύλια θά ἔκιντο ὀπισθεν τῆς κατοικίας· οἱ λειμῶνες και αἱ ἀρόσιμοι γαῖαι εἰς τὸ κέντρον τὸ μᾶλλον προφυλαγμένον τῆς νήσου.

Τὸ νὰ καλλιεργήσῃ τις τὸν Φάρον ἔστω και ἐπὶ περιορισμένης ἐκτάσεως, ἦτο ἀρετὰ ἐπίπνονος ἐργασία. Οἱ υἱοὶ Βανδάρη ἠναγκάσθησαν νὰ προστρέξωσιν ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς τὴν συνεργασίαν των καλῶν χωρικῶν τῆς Τήνου, ἵνα ἐπιταχύνωσι τὴν ἀποικίαν των.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον δένδρα ἐφυτεύθησαν, αἱ πεδιάδες ἐσάρησαν, οἱ δρόμοι ἐχαράχθησαν. Ἐφύτευσαν νεαρά κλήματα ἀμπέλου εἰς τὰ πετρώδη μέρη, ἄτινα εἰς τὸν Φάρον ἦσαν ἀφθονώτερα των καλλιεργησίμων γαιῶν. Ἐρῦξαν δεξαμενὰς εἰς τὰς κοιλάδας των βράχων, ἵνα ἔχωσι πάντοτε ὕδωρ πόσιμον, ὡπως ποτίζωσι τὰ ζῷα. Εἶχον ἀνακαλύψῃ πηγὴν τινὰ πλησίον τῆς κατοικίας των, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τῆς ἦτο ἄλμυρόν και ἐχρησίμευε μόνον εἰς τὸ πότισμα των φυτῶν και εἰς τὸ καθαρίσμη και τὸ πλύσιμον των λαχανικῶν.

Ὁ Νικολῆς Βανδάρης εἶχεν ἀποκομίσει ἐκ των μακρυνῶν αὐτοῦ ταξειδίων, θησαυρόν, ὁ ὅποιος δὲν εἶχεν ἀπολεσθῇ μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος, τὴν **πειραν**. Ἐδίδασκεν εἰς τοὺς υἱούς του τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ὅχι ὅμως κατὰ τὸν ἀρχαῖόν τρόπον των κατοίκων τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἀλλὰ κατὰ τὸν πρακτικώτερον τρόπον των κατοίκων τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

Ὁ εὐκάλυπτος, τὸ ὠραῖον τοῦτο δένδρον, ὕπερ αὐξάνει κατὰ ἐν μέτρον ἕκαστον ἔτος, φύεται εἰς ὅλα τὰ κλίματα, ἀποδιώκει τὰ μιάσματα και ἔχει ἱαματικὰς ιδιότητας πασιγνώστους διεδόθη ἀμέσως εἰς τὴν νῆσον χάρις εἰς τὰς φροντίδας τοῦ Νικολῆ. Πολυαριθμοὶ ἀρδεύσεις κατέβρεχον τὰς φυτείας οὕτως, ὡστε ἐν ὀλίγῳ διαστήματι ὁ Φάρος παρεῖχεν ὄψιν χλοερὰν και γόνιμον.

Ὁ Δημήτριος, ἐξ ἄλλου, εἶχε κάλλιστα ἐκτελέσει τὴν ἀνατεθεισὴν αὐτῷ ἐντολήν των **Δημοσίων Ἔργων**.

Κατεσκεύασε μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος, σταῦλον λίαν εὐρύχωρον διὰ τὸν ἵππον και τὸν ὄνον. Ἀπωτέρω βουστάσιον διὰ τὰς δύο ἀγελάδας και τοὺς μόσχους των. Ἄνωθεν τοῦ

ὀρνιθῶνος ὕψουτο περιστερεῶν ἐν σχήματι πύργου. Τὸ ὀπισθαύλιον ρυθμοῦ μᾶλλον ἀγροτικῶ συνέκειτο ἐκ περιπτέρου ἐκ σανίδων βεβαμμένων και βερνικωμένων, διηρημένον εἰς 4 διαμερίσματα. Δύο ἄλεκτορες και δωδεκάς ὀρνιθῶν, νῆσαι, ἰνδιάνοι, χῆνες, κατόκουν ἐν τῷ ὀπισθαυλίῳ τούτῳ. Τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ἀνέβλυζεν ἐν εἶδει καταρράκτου ἐπὶ στρώματος βράχων, ὅπου συνήθως ἐλούοντο αἱ νῆσαι και οἱ χῆνες.

Ἡ πηγὴ αὕτη ἦτο τὸ μέρος τὸ μᾶλλον θερμῶδες ὀλοκλήρου τῆς νήσου. Ὁ Παῦλος τὸ εἶχε βαπτίσῃ μετὰ τὸ πομπῶδες ὄνομα **Προάστειον**.

Ἡ Κατίνα και αἱ θυγατέρες τῆς μετὰ τὰ χειροτεχνήματά των εἰς τὰς χειρας ἤρχοντο συχνάκις νὰ καθήσωσι εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ρυακίου, ὡπως ἴδωσι τὸν μικρόν τοῦτον πτερωτὸν κόσμον διασκεδάζοντα και κακκάζοντα.

Ὁ ἐπανειλημμένος θόρυβος των *κὰν κὰν κὰν κοινὸν κοινὸν* ὑπενηθύμιζεν ἀναμφιβόλως εἰς τὴν κυρίαν Βανδάρη τὰς καλὰς, ἀλλὰ φλυαρούς γείτονας τῆς τοῦ Πειραιῶς.

Ἄπαξ των φυτειῶν γενομένων και τῆς οἰκίας ὀργανωθείσης ἐγένετο ἀνάγκη ὡπως περιμεινωσιν ἐπὶ τινὰ ἔτη πρὶν ἢ γείνη ἡ συγκομιδὴ τοῦ ἐλαίου και τοῦ οἴνου, ἐξ ὧν ὁ Νικολῆς και οἱ υἱοὶ τοῦ ἤλπιζον νὰ ἀποκομίσωσι κέρδη. Τὸ νὰ τρέφῃ τις οἰκογένειαν και ζῶα ἐπὶ γῆς χέρσου ἦτο ἡδὴ λαμπρὸν ἀποτέλεσμα.

Ὁ Ἰωάννης ἐξηκολούθησε λοιπὸν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀλιέως, ὅπερ διευκόλυνε μεγάλη λέμβος με ἰστία. Ἐνίοτε προσέθετεν εἰς τὰ προϊόντα τῆς ἀλιείας και ναυάγια, ἄτινα εὑρίσκειν ἐπὶ των σκοπέλων τοῦ Φάρου και ἄτινα ἀνῆκον βεβαίως εἰς τὰ πλοῖα, τὰ ὅποια ἔπαθον ἀθαρίας ἐπὶ των κορυφῶν των βράχων. Ἄγκυραι, ἄγκραι ἄλυστων, τεμάχια ἐλασμάτων καρφία και σιδηρὰ ράβδοι, πηδάλια και ἰστοί, ἦσαν πολυτίμως συσσωρευμένα εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Γεωργίου, μηχανικῶ. Ὅλα τὰ ἐργαλεῖα ἠδύναντο νὰ εἶνε ὠφέλιμα και νὰ χρησιμεύσωσιν ἡμέραν τινὰ ἢ ἄλλην.

Ἡ διατήρησις τοῦ φάρου ἀπῆτει μίαν ὥραν ἐργασίας τὴν πρωίαν και μίαν ὥραν τὴν ἐσπέραν. Ὁ Βανδάρης εἶχε λοιπὸν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλευθέραν, ὡπως καταγίνεται μετὰ των υἱῶν του εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἐργασίας.

Ὅσον διὰ τὸν Παῦλον, πιστὸς εἰς τὴν ὑπόσχέσιν του μετὰ ζήλου εἰργάζετο ὡς διδάσκαλος των ἀδελφῶν του, περιποιούμενος ὅχι ὀλιγώτερον ἐπιμελῶς τὸν στακτόχρον ὄνον του,

τὸν κοκκινωπὸν ἵππον του και τοὺς λευκοὺς κονίκλους του.

5

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΒΑΝΔΑΡΟΥ

Ἀπὸ ἔτους ἤδη ἡ μικρὰ ἀποικία τοῦ Φάρου εὐδαιμόνει και ἐνεκλιματίζεται, ὡπως ἄλλοτε ὁ Ροβινσὼν Κρούσος εἰς τὴν φανταστικὴν νῆσόν του.

Ὁ χειμῶν, λίαν ἥπιος ὑπὸ τὸν γλαυκὸν οὐρανὸν τοῦ Ἀρχιπελάγους, δὲν εἶχε διακόψῃ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας, και ἐν τούτοις οἱ υἱοὶ Βανδάρη παρετήρησαν ὅτι ὁ πατὴρ των δὲν ἐδεικνύετο τόσον δραστήριος δι' αὐτάς. Ἦκουε μετ' ἀδιαφορίας τὰ σχέδια, ἄτινα οἱ υἱοὶ του ἐπλαττον διὰ τὸ μέλλον.

— Ὅποιαν περιουσίαν θά ἔχωμεν ἐντὸς δέκα ἐτῶν, ἔλεγεν ὁ Δημήτριος, ἐάν οἱ ἄμπελοι ἐξακολουθῶσι νὰ αὐξάνωσι μετὰ τοιαύτης ταχύτητος!

— Χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὰ ἐλαϊδένδρα, ἄτινα μίζονται τόσον ταχέως και ἄτινα θά καρποφορήσωσι μετ' ὀλίγον, ἐξηκολούθησεν ὁ Γεώργιος.

— Ἡ ἀλιεία εἶνε ἐξαιρετος, προσέθηκεν ὁ Ἰωάννης, οἱ ἰχθύες εἶνε ἀφθονοὶ, τὰ δὲ ναυάγια δὲν ἐλλείπουσι. Κατέχομεν ἤδη εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Φάρου ἐργαστήριον, τὸ ὅποιον δύναται νὰ ἀναμιλλᾶται πρὸς τὰ ἐργαστήρια τοῦ βασι. ναυστάθμου.

Ὁ Ἰωάννης λέγων ταῦτα ἐγέλα, ὁ Νικολῆς ὅμως τὸν ἤκουε προσεκτικώτερον των ἀδελφῶν του.

— Ὅποια εὐτυχῆ ἔτη θά διέλθωμεν, ἐάν ὁ Θεὸς θέλῃ, εἰς τὴν νῆσόν μας, ἔλεγεν ἡ Κατίνα ἐνούσα τὰς χειράς τῆς!

— Ναί ! ἐάν ὁ Θεὸς θέλῃ ! ἐπανελάμβανεν ὁ Βανδάρης ἀφηρημένος.

Ἡ σύννοια τοῦ οἰκογενειάρχου δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν των νέων. Προσεπάθησαν νὰ μάθωσιν πλαγίως τὴν αἰτίαν, ἣτις, καθίστα τὸν πωτέρον των τῶν μελαγχολικόν, ἐνῶ αὐτὸς πρῶτος εἶχεν ἐκθειάσῃ τὰ προτερήματα και τοὺς πόρους τοῦ Φάρου. Οὐδεμίαν νῆτος τοῦ Ἀρχιπελάγους ἦτο, κατ' αὐτόν, γονιμώτερα και ἀξία νὰ καλλιεργηθῇ μετὰ ζήλου. Ἐπειτα αἶρνης ὁ Βανδάρης δὲν ἤσχολεῖτο περὶ τοῦ Φάρου ἢ ἐκ περισσοῦ. Ἄφινε τοὺς υἱούς του νὰ πράττωσιν ὅ,τι ἤθελον και δὲν ἐδίδο πλέον συμβουλὰς εἰς αὐτούς. Τί ἠδύνατο νὰ σημαίνῃ

τούτο; Ὁ Νικολῆς δὲν ἦτο ἄνθρωπος δύστροπος. Δὲν ἐπεθύμει τι οὐδὲ ἐφοβείτο πλησίον τῆς οικογενείας του, τὴν ὁποίαν ἐλάτρευεν. Ὁ Φάρος λοιπὸν εἶχε χάση τὴν ὑπόληψίν του καὶ διατὶ τὴν εἶχε χάση;

Ὁ Δημήτριος, ὡς πρωτότοκος, ἐνετάλη ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν του, νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸ μυστικόν, ὑπερκαθίστα τὸν Βανδάρων τόσο συννον. Τὰ παιδιά εἶχον παρατηρήσῃ ὅτι ἀπὸ τινος καιροῦ, ὁ Βανδάρων μετέβαινε εἰς τὴν νοτιαν ἄκρην τῆς νήσου εἰς τὸ μέρος ἀκριβῶς, ὅπου ὁ Ποσειδῶν εἶχε ναυαγήσῃ.

Ἐκεῖ δέ, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἰς τὴν θάλασσαν, ἔμενε ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους ὡσεὶ βεβουθισμένος εἰς ζοφερὰς σκέψεις.

Εὐρίσκοντο ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, μηνί, οὔτινος αἱ ἡμέραι εἶνε μακραι καὶ ἠλιόκαυτοι καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ φύσις περιβάλλεται ὅλας τὰς ὥραιότητάς της. Ὁπῶραι, ἄνθη, φυλλώματα εὐχαρίστου πρα-

σίνου χρώματος, στάχυες κιτρινίζοντες, καὶ ἄμμος χρυσιζουσα ἠκτινοβόλου ἀντανακλῶντα τὸ φῶς, ὑπερ τὰ περιέλουε.

Ἡ θάλασσα ἦτο γλαυκὴ καὶ διαυγής, ὡς ὁ οὐρανός. Ἐλαφραὶ τινες πνοαὶ αὐρας μόλις ἐρρυτίδουν τὴν ἐπιφανείαν της.

«Ὡμοιάζε, λέγει ὁ αἰμῆνητος Σολωμός, πρὸς ριπίδιον χρυσοκέντητον, ὅπερ ἀνοίγεται ἢ συμπτύσσεται ἀναλόγως τῆς ἰδιοτροπίας τῆς χειρὸς, ἣτις τὸ κινεῖ».

Ὁ Δημήτριος εἶχεν ἀκολουθήσῃ μακρόθεν τὸν πατέρα του. Τὸ μαγευτικὸν πανόραμα, τὸ ὁποῖον ἐξελίσσετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν τέρψῃ καὶ τὸν κάμῃ νὰ λη-

σμονήσῃ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν εἶχεν ἔλθῃ.

Εἶδε τὸν Βανδάρων νὰ περιπατῇ πλησίον τῶν βράχων μετὰ ταῦτα νὰ κατακλίνηται πρηνῆς ἐπὶ βράχου, ὅστις ἐξείχε τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἔχων πρὸς τὰ ἔμπροσ θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἤθελε νὰ καταμετρήσῃ τὸ βῆθος τῶν ὑδάτων.

Ὁ Δημήτριος πτοηθεὶς καὶ νομίζων ὅτι ἡ θλιβεὰ ἀνάμνησις τῆς ἀπολείας τοῦ Ποσειδῶνος εἶχε ταραξῆ τὸ λογικὸν τοῦ πατρὸς του, προχώρησε πρὸς αὐτὸν μὲ τὰς χεῖρας ἠνωμέναις.

— Πάτερ μου, τί κάμνετε; ἀνεκραξεν ὁ νεανίας ἐγγείων τὸν Νικολῆν.

Οὗτος ὅμως, περιχαρῆς καὶ χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν ταραχὴν τοῦ Δημητρίου.

— Παρατήρησον καλῶς, λέγει, θὰ ἴδῃς τὸν Ποσειδῶνα. Σύρων δέ ἐκ τῆς χειρὸς τὸν υἱόν του, τῷ ἔδειξε διὰ μέσου τῶν διαφανῶν ὑδάτων τὸν μελανὸν ὄγκον τοῦ πλοίου, ὅπερ διέκρινε τις κάλλιστα

ἐπὶ τοῦ ἐξ ἄμμου στρώματος. Τὸ ἄκρον τῶν ἰστών καὶ τὸ χεῖλος τῆς ὑψηλῆς καπνοδόχης ἦσαν μόνον ἐξω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

— Ναί, τὸ βλέπω, ἀπήντησεν ὁ Δημήτριος πάντοτε ἀνήσυχος, καὶ μὴ ἔνοων τὴν ἐξαφίν τοῦ πατρὸς του. Ἀλλὰ μὴ κύπτετε τοιοῦτοτρόπως δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ὅποιον ἐνδιαφέρον σὰς ὁδηγεῖ ἀκαταπαύστως εἰς τὸ διὰ παντὸς ἀπολεσθῆναι τοῦτο πλοῖον!

— Ἀπολεσθῆν διὰ παντὸς! Ἀναπαύεται ἀναμένον τὴν στιγμὴν τῆς ἀνελεύσεώς του. Εἶνε περιουσία, τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀποκτήσωμεν, τέκνον μου, καὶ εἰς ἡμᾶς θὰ ἀνήκει ἡ δόξα τῆς ἀνελεύσεως τοῦ Ποσειδῶνος.

Παρατήρησον καλῶς, θὰ ἴδῃς τὸν «Ποσειδῶνα».

Ὁ Δημήτριος δὲν ἀμφέβαλλε πλέον ὅτι ὁ πατήρ του εἶχε τρελλαθῆ.

Μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν του ἀναφωνῶν:

— Πάτερ μου, καλέ μου πάτερ, ἔλθετε εἰς τὸν ἐκυτόν μας: μὴ λέγετε πράγματα ἀνόητα. Θεέ μου! Θεέ μου! ὅποιον δυστύχημα θὰ ἐνσκήψῃ εἰς τὴν οικογένειάν μας, ἐάν δὲν ἀνακτῆσετε τὸ λογικὸν σας!

Ὁ Νικολῆς Βανδάρων παρετήρησε τὸν υἱόν του εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς.

— Πῶς! μὲ θεωρεῖς τρελλόν, διότι σοὶ εἶπον ὅτι εἶνε δυνατὴ ἡ ἀνελεύσις τοῦ Ποσειδῶνος; Οὐδὲν λογικώτερον τούτου. Ἄκουσον!

— Ναί, πάτερ, σὰς ἀκούω, ἀλλὰ στηριχθῆτε ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου καὶ ἐπανεέλθετε εἰς τὴν οἰκίαν. Δὲν δύναμαι νὰ σὰς βλέπω, ἄνευ φόβου χειρονομούντα εἰς τὴν ὄχθη τῆς θαλάσσης.

Ὁ Νικολῆς ἐμειδίασεν ὑψὼν τοὺς ὤμους Ἐδράξατο τοῦ βραχίονος τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ του καὶ λέγει ἠσύχως:

— Ἄκουσον, Δημήτριε, ἐάν ἀπὸ δύο μηνῶν δὲν συμμερίζομαι τὰς ἐπὶ τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας τῆς νήσου, ἣν κατοικοῦμεν, ἐλπιδας σας τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἔχω σοβροῦς λόγους... Δὲν θὰ ἐπεθύμουν κατ' οὐδέναν τρόπον νὰ φοβίσω τὴν μητέρα σου, δὲν πρέπει ὅμως ν' αὐταπατώμεθα μίαν ἡμέραν ἐπὶ τέλους ὁ Φάρος θὰ ἐξαφανισθῇ ἐκ τοῦ Ἀρχιπελάγους τῶσον αἰφνιδίως, ὅπως καὶ ἐνεφανίσθη.

— Πῶς τὸ ὑποθέτετε; . . .

— Οἱ ὑπόλοιποι σεισμοί, οἵτινες διασειοῦσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν Φάρον, δὲν ἀφίνουσιν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι εἶνε ἠφιστειώδους φύσεως ἡ νῆσός μας. Ὡς ἐκ τούτου ἔσχον πάντοτε τὴν πρόνοιαν νὰ κρατῶ πάντοτε ἔτοιμον τὴν μεγάλην λέμβον, ὅπως εἰς τὰ πρῶτα συμπτώματα καθιζήσεως δυνηθῶμεν νὰ ἐπιβιθασθῶμεν.

Ὁ Νικολῆς Βανδάρων ὠμίλησε μετὰ τῆς πεποιθήσεως, ὥστε ὁ Δημήτριος ἤκουσε καὶ αὐτὸς σύννους ὅτι τῷ εἶχεν εἶπῃ. Εἶχε παρατήρησῃ τῶντι τὰς κινήσεις τοῦ ἐδάφους, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἀποδώσῃ μεγάλην σπουδαιότητα εἰς αὐτάς.

— Εἶναι τρομερὸν νὰ ζῆ τις ἐπὶ ἐδάφους, ὅπερ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν δύναται νὰ καταποντισθῇ, ἐπιθύρησεν ὁ Δημήτριος. Ἐννοῶ τὴν ἀνησυχίαν σας, πάτερ, καὶ τὴν ὀλίγην σημάσιαν, ἣν ἀπεδίδατε εἰς τὰς ἐλπίδας μας: ἀλ-

λὰ δὲν βλέπω ἀπ' ἐναντίας τί τὸ ἐνδιαφέρον δύναται νὰ ἔχῃ δι' ἡμᾶς ὁ Ποσειδῶν εἰς βῆθος 10 μέτρων ὑπὸ τὸ ὕδωρ.

— Ἀπ' οὗ ἡ περιουσία μᾶς διαφεύγει μετὰ τῆς νήσου Φάρου, ἣν αἱ πέντε δυνάμεις ἠνωμέναι δὲν δύναται νὰ καταστήσωσι μόνιμον, ἀπήντησεν ὁ Βανδάρων, ἐσκέφθη νὰ ἀνακτῆσῃ τὰ μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος βεβουθισμένα ἑκατομμύρια. Εἶδον ν' ἀνελεύσις πολλὰ πλοῖα εἰς Ἀμερικὴν καὶ τελευταίως πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διερχόμενος διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρευρέθη εἰς τὰς γενομένας σπουδαίας ἐργασίας πρὸς ἀνελεύσιν τοῦ Ὄρειόκου πλοίου ἀγγλικῶς συγκρουσθέντος πρὸς ἕτερον ἀγγλικὸν καὶ βυθισθέντος πρὸ τοῦ Σεράϊ-Βουρνού. Τὸ Ὄρειόκ ἐμεινε πλέον τῶν ἑξ μηνῶν βυθισμένον. Δὲν διέκρινε τις εἰ μὴ τὸ ἄκρον τῶν κεραιῶν του, αἵτινες ἐχρησίμευσον ὡς σημεῖον, ὅπως ἀπομακρύνωσι τὰ ἀτμόπλοια. Ἐκ τῶν παρατηρήσεών μου λοιπὸν προκύπτει ὅτι δυνάμεθα, ἀγαπητέ Δημήτριε, ἡμεῖς οἱ πέντε ν' ἀνελεύσωμεν τὸν Ποσειδῶνα.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΟΥΣ

το Ἰούνιος τοῦ 1893 ὅτε τὸ Νορβηγικὸν ἀτμόπλοιο Φράμ (=ἐμπρός) ἐγκατέλειπε τὴν πρωτεύουσιν τῆς Νορβηγίας Χριστιανίαν. Τὸ Φράμ κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ ναυπηγοῦ Ἄρτσερ, ἦτο δὲ πλοῖον στερεὸν καὶ ἔτοιμον νὰ ὑποστῇ ἄνευ κινδύνου ὅλας τὰς ἐντὸς τῶν πάγων περιπετείας. Δώδεκα γενναῖοι καὶ ἀποφασιστικοὶ ἄνδρες, ἀνήκοντες εἰς διαφόρους ἐπιστημονικοὺς καὶ τεχνικοὺς κλάδους, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀτρομήτου Νορβηγοῦ ἐξερευνητοῦ, τοῦ διδάκτορος Φρίτσιοφ Νάνσεν, ἐπιβάνουσιν τοῦ Φράμ. Πῶς μεταβαίνουσιν οἱ δεκατρεῖς οὗτοι ἄνδρες; ἄρα γε εἰς διασκέδασιν, εἰς ἐξοχικὴν ἐκδρομὴν; Μάλιστα εἰς ἐκδρομὴν... πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ Βορείου Πόλου!!! Ὅποια αὐταπαρηνσία! Ὅποια ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν ἐπιστήμην· οἱ δεκατρεῖς οὗτοι ἄνδρες ἐγκαταλείπουσι οἰκογένειαν, σύζυγον, τέκνα, ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα διὰ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν

ἀνεύρασαν τῆς ἀληθείας. Ἄλλα μὴ νομίσετε, μικροὶ μου ἀνχνῶσταί, ὅτι οὗτοι εἶνε οἱ πρῶτοι τολμῶντες τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ πλόου πολλοὶ ἄλλοι πρὸ αὐτῶν εἰς διάφορα ἀνήκοντες ἔθνη ἰδίᾳ Ἄγγλοι, πολλὰς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διωργάνωσαν τοιαύτας ἐκδρομὰς πρὸς ἐξερεύνησιν τῶν πλόων ἀρκεῖ νὰ σὰς εἶπω ὅτι ὑπὲρ τὰς 140 τοιαύτας ἀριθμοῦμεν σήμερον.

Διὰ νὰ ἐννοήσητε πόσας δυσκολίας δοκιμάζουσι καὶ πόσας θυσίας καὶ καταστροφὰς ὑφίστανται ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι τολμῶσι νὰ ἐπιχειρήσωσι τοιαῦτα ταξείδια, σὰς λέγω ὅτι ἕκαστον βῆμα, δι' ἐκάστην μικρὰν τοιαύτην ἀνακάλυψιν πληρώνεται πολὺ ἀκριβῶς καὶ εἰς χρῆμα καὶ εἰς ὑπάρξεις. Ἡ ἐκδρομὴ τοῦ Νάνσεν εὐτυχῶς δὲν ἐστοίχισε ἀνθρωπίνους ὑπάρξεις, ἀλλὰ μόνον 25000 λίρας στερλίνας· τὸ ταξείδιον τοῦτο, τὸ ὅποιον διήρκεσεν ἀπὸ Ἰουνίου τοῦ 1893 μέχρι Σεπτεμβρίου τοῦ 1896 ἐπέτυχεν ἀρεκτά, διότι ὁ Νάνσεν μετὰ πολλὰς καὶ τρομερὰς περιπετειὰς κατῴρθωσε μετὰ τοῦ φίλου του Ζόανσεν νὰ φθάσῃ πολὺ πλησίον τοῦ Βορείου Πόλου (86°, 13' β. π.) ἀφοῦ περιεπλανήθη ἐπὶ 17 περιπέτου μῆνας μόνος ἐντὸς τῶν πάγων! Ἡ ἐξερεύνησις τῶν μερῶν τούτων εἶνε πολὺ δύσκολος, διότι τὰ πάντα καλύπτονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὑπὸ τῆς χιόνος καὶ τῶν πάγων. Φαντασθῆτε ἐνώπιόν σας ἀπέραντον ἕκτασιν πάγων μὲ διάφορα καὶ παράδοξα σχήματα νὰ καλύπτῃ στερεὰς καὶ θαλάσσας... πού μὲν σειρὰ ὑψωμάτων ἀποτόμων καὶ χαρδῶν, πού δὲ διωρυγες στεναὶ ἀκανόνιστοι διαφόρων σχημάτων, πού δὲ ἐκτάσεις ὀμαλαὶ καθ' ἕκαστον βῆμα παρουσιάζονται. Ὅλον δὲ αὐτὸ τὸ σύμπλεγμα, ἀνυψούμενον καὶ κυρτούμενον μετὰ φοβερῶν τριγμῶν καὶ κρότων ἕνεκα τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ρευμάτων μετακινεῖται καὶ μεταφέρεται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις ὡσάν νὰ ἦτο κυμαινόμενη θάλασσα... καὶ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο ἀλλὰ νὰ σὲ καταλαμβάνῃ συχνὰ καὶ ἡ ὀμίχλη.

Πρέπει νὰ ἔχῃς σιδηρᾶν καρδίαν, λέγει ὁ Malte Brun, διὰ νὰ τολμῆσῃς τοιαύτην ἐκδρομὴν... Πολλάκις πελώρια τεμάχια πάγου ἀποσπώμενα ἐκ τῶν πέριξ στερεῶν φέρονται μετὰ μεγάλης ὀρμῆς ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ρευμάτων ὠθούμενα ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς πλοίου καὶ τὸ βυθίζουσιν, ἄλλοτε τὰ πλέοντα τρυτὰ ἐκ πάγου ὄρη περικυκλοῦσι τὸ πλοῖον κλείοντα πᾶσαν διέξοδον. Ἐάμα φοβερὸν τότε παρίσταται·

τὸ πλοῖον μένει ἐσφηνωμένον μεταξὺ τούτων καὶ παρασύρεται ὑπ' αὐτῶν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις χωρὶς ἢ σκαπάνη τοῦ ναύτου νὰ δύναται νὰ τὸ ἀπαλλάξῃ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατεστράφησαν τῷ 1777 μ. Χ. τὸ ὀλλανδικὸν πλοῖον Wilhelmine μετὰ 9 ἄλλων φαλινοθηρευτικῶν πλοίων, ἄνω δὲ τῶν 200 ἀνδρῶν εὗρον τὸν θάνατον εἰς τὰς ἀξένους ταύτας ἐκτάσεις! Ἄλλὰ τί τοῦτο παραβαλλόμενον πρὸς τὸν κίνδυνον, τὸν ὅποιον διατρέχει πλοῖον, ὅταν εὐρεθῇ μεταξὺ δύο πλεόντων τοιούτων ὁρέων Ἄλλοίμονον εἰς τὸ πλοῖον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ εὐρεθῇ μεταξὺ δύο τοιούτων κολοσσῶν!.. Φαντασθῆτε τί γίνεται ὅταν μᾶζα, 18000000 τόνων συγκρουσθῇ μετ' ἄλλης ὁμοίως ὀρμητικῶς. Εἶδον πλοῖον, λέγει ὁ Scorsbery, νὰ ἐξαφανισθῇ πιεσθὲν ἐντὸς δύο τοιούτων βράχων ἐκ πάγου... Οἱ πάγοι αὐτοστιγμῆ ἀπετέλεσαν ἐν ὅλον μόνον δὲ ἡ ἄκρη τοῦ μεσαίου ἱστού παρέμεινε ἐκεῖ ἐξέχουσα ὑπεράνω τῶν πάγων δεικνύουσα τὴν θέσιν τῆς φοβερᾶς καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ πλωτοῦ τούτου τάφου... Καθ' ὅμοιον περίπου τρόπον ἄνω τῶν 200 πλοίων κατεστράφησαν παρὰ τὴν νῆσον Μελβίλλην.

Ἄλλὰ θὰ μὲ εἰπῆτε πῶς εὐρίσκονται εἰς αὐτὰ τὰ μέρη οἱ πάγοι. Γνωρίζετε βεβαίως, μικροὶ μου φίλοι, ἐκ τῆς Γεωγραφίας σας, ὅτι ἡ γῆ εἶνε στρογγύλη ὡς πορτοκάλιον καὶ ὅτι θερμαίνεται ἀπὸ τὸν ἥλιον πού μὲν περισσότερον, πού δὲ ὀλιγώτερον· τὰ περὶ τοὺς πόλους μέρη ἐννοεῖται ὅτι θερμαίνονται πολὺ ὀλιγώτερον, ἐντεῦθεν καὶ τὸ δριμύ ψῦχος καὶ οἱ πολλοὶ πάγοι κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἀπεδείχθη μάλιστα σήμερον ὅτι τὸ νότιον ἡμισφαίριον εἶνε ψυχρότερον τοῦ βορείου, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐξερεύνησις τοῦ Νοτίου Πόλου εἶνε πολὺ δυσκολωτέρα. Εἰς τὰ μέρη μας βεβαίως πολὺ σπανίως βλέπομεν πάγου· ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν χειμῶνα· ἐν τούτοις ἀνκφέρεται ὅτι κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους πολλάκις ὁ Βόσπορος καὶ ἡ Μαύρη Θάλασσα ἐκαλύφθησαν ὑπὸ πάγων. Τῷ 401 μ. Χ. ἡ Μαύρη Θάλασσα ἐπάγωσε ὀλοτελῶς, ἐπὶ 30 δὲ ἡμέρας ἔπλεον ἐν Προποντιδῶν ὄρη ἐκ πάγου παρασυρόμενα ἐξ αὐτῆς. Τῷ 762 ἐπίσης συνέβη παρόμοιον φαινόμενον· τμήματα δὲ πάγων ἐκυλίσθησαν μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου! Καὶ κατὰ τὸ ἔτος δὲ 1893 (Ἰανουάριος) ὁ Κεράτιος κόλπος ἐκαλύφθη ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας ὑπὸ λεπτοῦ στρώματος πάγου. Ὑποθέτω ὅτι

τὸ πλοῖον ἐξέφυγεν ὅλους τούτους τοὺς κινδύνους καὶ ὅτι κατῴρθωσε νὰ εἰσχωρήσῃ διὰ τῶν μικρῶν χασμάτων καὶ διωρυγῶν, αἱ ὁποῖαι τυχαίως διανοίγονται ἐν ὄρα θέρους καὶ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τοὺς πόλους ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνσκήψεως τοῦ χειμῶνος τότε πρέπει νὰ διέλθῃ τὸν χειμῶνα ἐντὸς αὐτῶν ὑπὸ τὸ φοβερὸν τῶν πλόων ψῦχος Ἄλλὰ τὸ ψῦχος εἶνε μηδὲν παραβαλλόμενον πρὸς τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποῖους ἔχει τις νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἕνεκα τῶν χιονοστροβίλων καὶ τῶν μετατοπίσεων τῶν πάγων. Ὡς ἀπέδειξεν ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκδρομῇ τοῦ ὁ Νάνσεν ὁ βόρειος πόλος εὐρίσκεται, ὡς καὶ ὁ νότιος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὄχι ἐπὶ ξηρᾶς, ἀλλ' ἐντὸς Ὠκεανοῦ, ὁ ὅποιος βεβαίως, ὡς εἶπομεν, καλύπτεται ἀπὸ παχύτατα στρώματα πάγου· ὅλη λοιπὸν ἡ πελώρια αὕτη μᾶζα τῶν πάγων μετατίθεται ἀναλόγως τῶν

ἀνέμων, τῶν ρευμάτων καὶ τῶν παλλιρροίων ὀλόκληρος. Ὡς ἐκ τούτου φοβερὰ καθ' ἕκαστην ἀναστάσις λαμβάνει χώραν· οἱ πάγοι τρίζουσι καὶ μετὰ φοβεροῦ κρότου ἀνυψούμενοι καὶ κατερχόμενοι ἕνεκα τῆς πίεσεως, λαμβάνουσι διάφορα σχήματα πείζοντες φοβερῶς τὸ πλοῖον. Αἰφνης λοιπὸν παρὰ τὸ πλοῖον λόφοι ἀπόκρημνοι ἀπειλητικοὶ ἀνυψοῦνται, ἀπειλοῦντες ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν αἰφνιδίαν ἐπὶ τοῦ πλοίου κατὰπτωσιν καὶ ἔτοιμοι ὅπως θάψωσιν ὑπὸ τὸν ὄγκον των καὶ πλοῖον καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ.

Τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀγρίαν μονοτονίαν τῶν μερῶν τούτων ἐρχεται νὰ διακόψῃ λαμπρὸν καὶ μυστηριῶδες οὐράνιον φαινόμενον τὸ πολικὸν σέλας. Ἄλλὰ περὶ τούτου προσεχῶς.

Φώτης.

ΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΦΑΚΕΛΛΟΣ

Ἡ συχα, ἦτοχα πολὺ πρὶν ἢ ἐξημερώσῃ τὸ καθαρὸν καὶ ἐρροστολισμένον πλοῖον *Ναύαρχος Μιαούλης* ἀνέσυρε τὴν ἄγκυραν του καὶ ἀπεχαιρέτισε τὰς ἡσύχους ἀκτὰς τοῦ Φαλήρου διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ μεγάλο ταξείδι του εἰς τὰ παράλια τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἐκεῖ ὅπου σπανιώτατα κυματίζει ἡ γαλανὴ σημεῖα μας. Αὐτὸ εἶνε τὸ σπουδαιότερον γεγονός διὰ τοὺς μικροὺς φίλους μου, τὸ ὅποιον ἔχω νὰ τοὺς ἀναγγείλω εἰς τὸ δεκαπενθήμερον αὐτὸ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς.

×

Ποτὲ ἄλλοτε πολεμικὸν πλοῖον τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔκαμε τοιοῦτον ταξείδιον εἰς μακρινὰς θαλάσσας καὶ τόπους τόσον ἐνδιαφέροντας. Ἄλλὰ τώρα ἐκρίθη ὅτι δὲν ἔπρεπε ναυτικὸν κράτος, ὅπως ἡ Ἑλλάς, νὰ ἔχῃ περιωρισμένα τὰ πλοῖα τῆς εἰς τὸν ναύσταθμον, καὶ τὰ πληρώματά των, τοὺς ἀξιωματικούς καὶ τοὺς ναύτας δηλαδή, μικρὰν ἀπὸ τὸ προσφιλὲς στοιχείδιον των, τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐξωπλίσθη ὁ *Ναύαρχος Μιαούλης* καὶ ἠτοιμάσθη καταλλήλως διὰ νὰ περιπλεύσῃ ὅλην τὴν Μεσόγειον καὶ τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ ἐπισκεφθῇ τὰς σπουδαιότερας παραλίους πόλεις τῆς Δυτικῆς Εὐ-

ρώπης. Τοιοῦτοτρόπως ὄχι μόνον τὰ πλοῖα δὲν θὰ ἐσήποντο, ἀλλὰ καὶ οἱ γενναῖοι θαλασσινοὶ θὰ ἐχρησιμοποιοῦν τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἱκανότητά των.

×

Καθαρὸν καὶ ὡς νύμφη στολισμένον τὸ ὠραιὸν αὐτὸ πολεμικὸν κατέπλευσεν εἰς τὸ Φάληρον ἀπὸ τὸν ναύσταθμον τῆς Σαλαμίνος, ὅπου ἐπισκευάζετο. Ἐτάλευεν εἰς τὴν κυανὴν καὶ ὠραίαν ἐκεῖ τοῦ Σαρωνικοῦ θάλασσαν περιμένον τὰς διαταγὰς καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐφοδίων του.

Ὠραῖοι καὶ ἐκλεκτοὶ ναῦται μὲ τοὺς ἀξιωματικούς των καὶ ὅλοι οἱ δόκιμοι τῆς ναυτικῆς σχολῆς ἐπέβησαν τοῦ *Ναυάρχου Μιαούλη*. Μὲ τὰς καθαρὰς καὶ ὠραίας στολάς των, τὰς λευκὰς καὶ χρυσοστολιστάς, ἀπετέλουν ἐν θέαμα, τὸ ὅποιον περισσότερον ἀνεδείκνυε τὴν καλλονὴν τοῦ ἀπᾶστράπτουτος πλοίου.

Τὸ ταξείδιον θὰ ἦτο μακρινόν. Ἐπρεπε νὰ παραλάβουσι πολλὰ ἐφόδια, καὶ εἰς τοῦτο κατηναλώθησαν αἱ τελευταῖαι ἡμέραι, αἱ ὁποῖαι προηγήθησαν τῆς ἀναχωρήσεως. Ὅταν ἐπὶ τέλους ἠτοιμάσθη καθ' ὀλοκληρίαν τὸ πλοῖον, τὸ ὑπουργεῖον ὤρισε καὶ ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του καὶ ὡς τοιαύτη ἐκρίθη κατ' ἄλλῳ τὸ παρελθὸν Σάββατον.

×

Τὴν προηγουμένην ἡμέραν ἀνῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον ὁ Βασιλεὺς καὶ ὀλόκληρος ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια. Παρετάχθησαν ἀξιωματικοὶ καὶ ναῦται, διαλεκτοὶ ὅλοι καὶ ἀφοῦ ἔγειναν ἡ ἐπιθεώρησις, ἡ ὁποία ἀφῆκε μοναδικὴν ἐντύπωσιν, οἱ βασιλεῖς κατῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἐκεῖ τοὺς προσέφερον τέιον, καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ὀλόκληρος ἠύχθη εἰς ὅλους κατευδίδιον καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος. Ἐνόμιζε κανεῖς ὅτι ὁ Βασιλεὺς, ὡς ἄλλος πατὴρ κατευώδονε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ παιδιὰ του.

Καὶ πράγματι ὅταν ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα τῷ προσέφεραν οἱ ἀξιωματικοὶ καρπανίτην, ἐκεῖνος σηκώσας τὸ ποτήριόν Του εἶπε:

— Παιδιά, σὰς εὐχομαι καλὴν ἐντάμωσιν!

×

Μετὰ τοὺς Βασιλεῖς ἐπισκέφθη τὸν Ναβαρχοῦ Μισοῦλην καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν κ. Βουδούρης.

Ἐκεῖνος ἐνώπιον ὅλων ὠμίλησε περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ταξιδίου, περὶ τῶν καθηκόντων ἐνὸς ἐκάστου καὶ κατέληξεν ἔπειτα μὲ τὴν εὐχὴν, ὅτι πάντες μηδενὸς ἐξαιρουμένου θὰ ἀπεδείκνουν εἰς τοὺς πολιτισμένους τόπους, ὅπου θὰ περιέφερον τὴν γαλανὴν σημαίαν τῆς πατρίδος μας, ὅτι ἦσαν ἄξιοι νὰ φέρουν τὸ ὄνομά των.

Καὶ μὲ τὴν ὥραιαν αὐτὴν εὐχὴν ὁ πολίτης, ἀλλὰ σφριγῶν ἀκόμη ὑπουργὸς τοὺς ἀπεχειρέτισεν, ἐν μέσῳ τῶν κανονισμῶν τοῦ

πλοίου καὶ τῶν ἄλλων ξένων πολεμικῶν, τὰ ὅποια ἦσαν ἐκεῖ εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Φαλήρου.

Εἰς τὰς δύο τῆς πρωίας ὁ Ναβαρχος Μισοῦλης ἀνεχώρει διὰ τὸ ὠκεάνειον ταξιδίδιον του, μέλλων νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα μετὰ τρεῖς ὀλοκλήρους μῆνας. Ὁ πρῶτος λιμὴν, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ προσήγγιζεν εἶνε ἡ Τύνις καὶ ἐκεῖ βεβαίως θὰ κατέπλευσε τὴν στιγμὴν αὐτὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν γράφω τὴν ἀλληλογραφίαν μου

×

Ὡς ὑστερόγραφον σὰς ἀναγγέλλω καὶ κάτι ἀνάλογον.

Γνωρίζετε βέβαια ὅτι ἡ Μασσαλία, ἡ πλουσίαι αὐτὴ καὶ ἐμπορικὴ πόλις τῆς Γαλλίας, εἶνε Ἑλληνικὴ ἀποικία καὶ ὅτι προσεχῶς κατὰ τὸν Ὀκτώβριον ἐορτάζει τὴν πρὸ εἴκοσι πέντε αἰῶνων γενομένην κτίσιν της

Εἰς τὰς μεγάλας λοιπὸν ἐορτάς, αἱ ὁποῖαι θὰ δοθοῦν εἰς τὴν λαμπρὰν αὐτὴν πόλιν προσεκλήθη νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ Ἑλλάς καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸν προτεχῆ Ὀκτώβριον θὰ καταπλεύσῃ ἐκεῖ μεγάλη μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου. Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς τιμητικῆς αὐτῆς ἐνδείξεως εἰς τὰς ἐορτάς θὰ παραστῆ καὶ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος καὶ ἄλλοι ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος, συνάμα δὲ καὶ ὁ δῆμαρχος Ἀθηναίων.

Θὰ εἶνε πολὺ ὥραιαι βέβαια αὐταὶ αἱ ἐορταὶ καὶ ἀπὸ τῶρα πρέπει νὰ ἐτοιμασθοῦν οἱ πολλοὶ φίλοι τοῦ «Παιδικοῦ Κόσμου» διὰ νὰ ἀναγνώσουν τὰς λεπτομερείας, τὰς ὁποίας θὰ τοὺς μεταδώσω τότε.

Πρωτεύς.

ΡΟΒΙΝΣΩΝΕΤΤΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε Φυ.λ. 18).

Ο χειμῶν εἶχε παρέλθῃ καὶ τὸ ἔαρ ἐκόσμησε τοὺς φράκτας μὲ ἄνθη. Ἡ πρώτη χειλιδὼν ἐπέστρεψε καὶ ὁ σπίνος ἐπανήρχισε τὰ ἄσπρα ἐπὶ τῶν δένδρων. Ἦτο ἡ ἐβδομάς τῶν Βαίων. Ὁ ἀήρ ἦτο γλιάρος. Ὁ ἥλιος, ὁ ὁποῖος ἔδυνε ὀπισθεν τοῦ λόφου, ἔρριπτε τὰς ἀκτῖνάς του ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ Πύργου, πέριξ τοῦ ὁποῖου τὸ πᾶν ἀνέθαλλεν.

Ὁ Λύκος, ὁ καλὸς κύων, ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βράχου του. Ὁ Πέτρος ἦλθε νὰ καθίσῃ πλησίον του, καὶ, ἐνῶ ὁ κύων ἀνέμενε τὴν ἐπάνοδον

τῆς γηραιᾶς του κυρίας, αὐτὸς μὲ τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῶν γονάτων, καὶ τὸν πώγωνα ἐπὶ τῶν χειρῶν ἄρνε τὸ βλέμμα του νὰ χάνεται μακρὰν.

Ὁ κύων ἐξέβλε μικρὰν κραυγὴν.
— Θὰ εἶνε ἡ μητέρα, εἶπεν ὁ Πέτρος.

Καὶ ἀμέσως κατέβη ἀπὸ τὸν βράχον διὰ νὰ τὴν προῦπαντήσῃ ἐρχομένην, τὴν ὁποῖαν ἐφθασεν ἀμέσως καὶ ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὰ κἀνίστρα, τὰ ὁποία ἔφερον εἰς ἐκάστην χεῖρα. Εἶτα καὶ οἱ δύο εἰσῆλθον εἰς τὸν Πύργον καὶ ἤρχισαν νὰ συνομιλῶσι περὶ τῶν παραγγελιῶν, τὰς ὁποίας

ἔλαθε καὶ τὰς ὁποίας, ὅπως ἡ Μαρία θὰ ἔφερε τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν κωμόπολιν.

Ἀφῆνης ὁ Λύκος ἀφῆκε ἀσθενῆ ὑλακίην, εἰς τὴν ὁποῖαν δὲν ἔδωκαν οὐδεμίαν προσοχὴν· ἔπειτα ἐσηκώθη καὶ ἤρχισε νὰ ὀσφραίνεται πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας.

— Τί ἔχει; ἀντηρωτήθησαν μήτηρ καὶ υἱός.

— Ἐξαίφνης ὁ κύων ἤρχισε νὰ πηδᾷ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ἀφῆνων ὑλακὰς ἀνυπομονησίας.

— Κάποιος θὰ τριγυρνᾷ ἀπ' ἐξω, εἶπεν ἡ μήτηρ, ἔνοιξέ τον νὰ ὑπάγῃ.

Ὁ κύων ὤρμησεν ὑλακτῶν ἐμμανῶς. Ὅλη ἡ κοιλὰς ἀντήχησεν.

Μήτηρ καὶ υἱὸς ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τί συμβαίνει. Δὲν προχώρησαν πολὺ.

— Αὐτὴ, ἐφώναζαν συγχρόνως.
Πράγματι ἦτο ἡ Μαρία, ἡ ὁποία διανύσασα τὴν ὁδὸν ἐσταμάτησε πρὸ αὐτῶν. Ἡ Μαρία μελανειμονοῦσα, μὲ ἐνδύματα ὅμως χωρικῆς.

— Βλέπετε, εἶπε θλιβερῶς, ἡσύχως, ἰδοὺ με πάλιν. Ὁ καυμένος ὁ Ἀνδρέας μου ἤθελε νὰ γείνη πλούσιος χάριν μου. Ἐνόμιζε πῶς δὲν ἦτον ἀρκετὰ καὶ τὰ ἔχασε σὲ μίαν ἡμέρα. Αὐτὸ τὸν ἐφόνευσε μὲ ὅλας μου τὰς παρηγορίας καὶ τὰς περιποιήσεις. Ὅταν πλέον αὐτὸς δὲν ὑπῆρχεν, εἶπα: Ἴσως δὲν μὲ ἐλητημόνησαν ἀκόμη καί...
— Ἐλα, εἶπεν ἡ κυρὰ Φώταινα, ἡ ὁποία ἔσυρε τὴν νεάνιδα ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ὠ-

δήγησε πρὸς μικρὰν θύραν, τὴν ὁποῖαν ἠνοιξε λέγουσα:

— Ἰδέ.

Ἦτο τὸ δωμάτιόν της. Τίποτε δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὴν θέσιν του. Τούναντίον τὰ πάντα ἦσαν τακτικά· ὅ,τι ἄλλοτε τῇ ἀνῆκεν ὅ,τι τῇ ἐχρησίμευσεν ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἀχυρίνου πύλου της μέχρι τῶν μικρῶν ξυλίνων ὑποδημάτων της. Ἡ κλίνη της μὲ καθαρὰ νεόπλυτα σκεπάσματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὕρισκετο καὶ ἀνοδοσμητὴ ἐξ ἴων. Καὶ ἐπὶ δύο μικρῶν ξυλίνων σκιμπῶδων δύο ἀνοδοῦχοι ἐστολισμέναι μὲ τὰ ὠραιότερα ἑαρινὰ ἄνθη.

— Ἄ! ἐφώνησεν ἡ Μαρία ριπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς κυρὰ Φώταινας, ἐδῶ εἶνε ἡ εὐτυχία.

— Ναί, βέβαια, ἀφοῦ μᾶς τὴν ἔφερες σύ, εἶπεν ὁ Πέτρος.

— Καὶ ἄς ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν θὰ μᾶς φύγῃ πλέον ποτέ, εἶπεν ἡ κυρὰ Φώταινα.

— Ὡ ποτέ! ποτέ! ἐβεβαίωσεν ἡ νεῆνις.

Ὅταν μετὰ τινα χρόνον ἐτελοῦντο ἐν τῷ ναφῷ τοῦ χωρίου οἱ γάμοι τοῦ Πέτρου Ροδινοῦ καὶ τῆς Μαρίας αἱ καρδίαι ὅλων τῶν χωρικῶν συνηνώθησαν, ἵνα ἐξαιτήσωνται τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς ἐνώτεως ταύτης.

Καὶ ὁ Θεὸς ἐδείξεν ὅτι αἱ εὐχαὶ των ἦσαν εὐπρόσδεκτοι . . . . .

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ κατὰ τὸν E. MULLER)

ΤΕΛΟΣ

ἌΝΤΙΛΟΜΟΙΒΗ ΕΥΓΝΩΜΟΚΥΝΗ

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ

γέρων Δυπὼν ὑπελόγιζεν ὅτι εἶχε περιουσίαν δύο ἐκατομμυρίων φράγκων. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ εἶχον ἀποθάνῃ, οὐδένα δὲ εἶχε συγγενῆ, ἐπομένως οὐδένα κληρονόμον.

Οἱ φίλοι του ἦσαν περιέργοι νὰ μάθωσιν εἰς ποῖον ὁ ἀχθὸς γέρων (διότι ὁ κύριος Δυπὼν ἦτο πράγματι ἀγαθώτατος,) θὰ ἄρνε τὴν περιουσίαν του μετὰ θάνατον.

Ὁ κ. Δυπὼν ἀπέθανε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ὁ συμβολαιογράφος προσεκάλεσε 40 πρόσωπα, ἵνα λάβωσι γινῶσιν τῆς διαθήκης του.

Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς περιουσίας του ὁ

μακαρίτης ἄρνεεν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν Παρισίων, εἰς δὲ τοὺς προσκληθέντας τεσσαράκοντα φίλους ἢ μεμακρυσμένους αὐτοῦ συγγενεῖς, ἄρνεε διάφορα κληροδοτήματα, ἀναλόγως τῶν κλίσεων ἢ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

Οὕτω μία κυρία, ἥτις πολλὰκις ἐθαύμαζε τοὺς πολυτίμους λίθους τοῦ ἀποθανόντος, ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν τοὺς λαμπροτέρους. Εἰς νέος ζωγράφος ἔλαβεν 6,000 φράγκα, ἵνα μετοβῇ εἰς Ἰταλίαν καὶ τελειοποιήσῃ τὰς σπουδὰς του, ὅπερ ἦτο ἡ διακαεσττέρα αὐτοῦ ἐπιθυμία. Εἰς μεμακρυσμένον τινὰ συγγενῆ του, ἔχοντα μικρὸν κτήμα, ἀφῆκε τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς ἵππους του. Εἰς μίαν χήραν ἀξιωματικοῦ, πλη-

σίαν αὐτοῦ συγγενῆ ἀφῆκε τὰ ἀναγκαιοῦντα ἐπιπλα πρὸς διακόσμησιν τριῶν δωματίων καὶ ἐξ χιλιάδας φράγκα, ὅπως δι' αὐτῶν ἡ δεκαετῆς αὐτῆς θυγάτηρ σπουδάσῃ μουσικὴν διὰ τὴν γεινῆ διδασκάλισσα.

Ἄπαντα τὰ κληροδοτήματα ταῦτα ὑπελογίζοντο εἰς 240,000 φράγκα. Ἐπίσης ἐφιλοδώρησε γενναίως ἅπαντας τοὺς ὑπέρτατος αὐτοῦ.

Μετὰ τὰ κληροδοτήματα ἐν τέλει τῆς διαθήκης ἀνεγνώσθη ἡ ἐπομένη παράγραφος:

«Εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας ἔχω κατατεθειμένον ἐν κιβώτιον, περιέχον **ἓν ἑκατομμύριον φράγκων**, προσκαλῶ δὲ τοὺς 40 κληρονόμους μου, ὅπως μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς σήμερον (τὴν 10 Δεκεμβρίου) παρευρεθῶσι καὶ πάλιν παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ μου, ὅπως μάθωσιν εἰς ποῖον ἀνήκει τὸ ποσὸν τοῦτο».

Ἐπελείπετο εἰσέτι ἐν ἑκατομμύριον, οἱ δὲ κληρονόμοι παρετήρησαν ἐκπληκτοὶ ἀλλήλους! Τίς ἄρα γε θὰ ἦτο ὁ εὐτυχῆς, εἰς ὃν θὰ περιήρχετο τὸ ποσὸν τοῦτο;

Ἐξῆλθον τοῦ δωματίου τοῦ συμβολαιογράφου, οἱ μὲν εὐλικρινῶς εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὸν ἀποθανόντα, οἱ δὲ δυσηρεσθημένοι, διότι ἐθεώρουν μικρὸν τὸ κληροδότημα αὐτῶν.

Ἡ θυγάτηρ τῆς χήρας τοῦ ἀξιοματικῆ, ἡ μικρὰ Μαγδαληνῆ, ἣτις ἔλαβεν 6,000 φράγκα, ἵνα σπουδάσῃ καὶ τελειοποιηθῇ εἰς τὴν μουσικὴν, ἦτο λίαν εὐγνώμων πρὸς τὸν ἀποθανόντα, διότι διὰ τοῦ ποσοῦ τοῦτου θὰ ἀπέκτα ἐντιμὸν πόρον ζωῆς. Ἐπομένως τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ εὐεργέτου αὐτῆς ἐθεώρησε καθήκον νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν τάφον του.

Ἐπομένως ἀγοράσασα πλουσίαν ἀνοδοδέσμη μετέβη εἰς τὸ κοιμητήριον, ἵνα κοσμήσῃ δι' αὐτῆς τὸν τάφον του· ἀλλὰ μεγάλως ἐξεπλάγη εὐροῦσα αὐτὸν παντελῶς ἀπεριποίητον. Οὐδεμία περὶ αὐτοῦ εἶχε ληφθῆ φροντίς.

Ἠρώτησε τὸν φύλακα τοῦ κοιμητηρίου, ἀλλ' οὗτος ἀπήνησεν ὅτι οὐδεμίαν ὑπ' οὐδενὸς ἔλαβεν ἐντολήν, ὅπως περιποιηθῇ τὴν τελευταίαν κατοικίαν τοῦ γενναιοδωροῦ πλουσίου. Ἐκείθεν μετέβη παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ καὶ ἐγνωστοποίησε τὴν λυπηρὰν κατάστασιν, εἰς ἣν ὁ τάφος εὐρίσκετο. Ἄλλ' οὗτος εἶπεν:

— Ὁ κ. Δυπὼν περὶ πάντων ἐπρονόησεν ἐν τῇ διαθήκῃ του, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ τάφου αὐτοῦ οὐδὲν διέταξε.

Τότε ἡ νέα δακρύουσα σχεδὸν ἐξῆλθε τοῦ συμβολαιογράφου σκεπτομένη ὡς ἐξῆς:

— Ὅχι, δὲν πρέπει νὰ μὲν ἀτημέλητος ὁ τάφος τοῦ ἀνδρός, ὅστις τοσοῦτον ἐχαροποίησε καὶ τόσας δυστυχίας ἀνεκούφισεν. Ἐγὼ καθῆκον νὰ ἐπιμεληθῶ τὸν τάφον του.

Καὶ ἐτήρησε τὸν λόγον αὐτῆς.

Ἄπλουστος σταυρός, φέρων τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος, ἐκόσμη μετ' ὀλίγον τὸν τάφον, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἐφυτεύθησαν ρόδα, ἀμάραντα καὶ διάφορα ἄλλα ἄνθη. Ἡ Μαγδαληνῆ δὲ καὶ ἡ μήτηρ της μετέβαινον συνεχῶς εἰς τὸ κοιμητήριον καὶ ἐπεριποιούντο τὰ ἄνθη.

Παρήλθεν ἐν ἔτος, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κ. Δυπὼν. Τὴν δὲ 10 Δεκεμβρίου προσεκληθήσαν καὶ πάλιν οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ. Οὗτος παρέλαθεν αὐτοὺς, μετέβη εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας, ἤνοιξεν ἐνώπιον αὐτῶν τὸ κιβώτιον, τὸ περιέχον τὸ ἐν ἑκατομμύριον φράγκων, ἐντὸς δ' αὐτοῦ εὗρεν ἐκτὸς τῶν χρημάτων ἰδιόγραφον δευτέραν διαθήκην τοῦ κ. Δυπὼν, ἔχουσαν ὡς ἐξῆς:

«Τὴν παρούσαν διαθήκην μετέβαλον δέκα ἡτῶς φορὰς χωρὶς ποτε νὰ μείνω ἐξ αὐτῆς· εὐχαριστημένος. Εἰς τίνα ὤφειλον νὰ κληροδοτήσω τὸ πλεόν ἑκατομμύριον; Ποῖος εἶνε ἄξιος αὐτοῦ; Πολλοὶ μοὶ ἐξέφρασαν θερμότητην στοργὴν, ἀλλὰ τὰ χεῖλη πολλάκις ψεύδονται, μόνον δὲ ὁ Θεὸς γνωρίζει τὰς καρδιάς. Ἀμφέβαλλον ἐπομένως. Ἐκ πασῶν τῶν ἄρετῶν ἡ ἀγνωστὰ καὶ σπανιωτάτη μοὶ ἐφάνη πάντοτε ἡ **εὐγνωμοσύνη**· διὰ τοῦτο πρόβλεψα νὰ ἀφῆσω τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς καρδίαν εὐγνώμονα. Ὅλοι ὅσοι μὲ προσήγγιζον μοὶ ἐξέφραζον αἰσθήματα ἀγάπης, ἐλίπζω δὲ ὅτι θελοῦσιν ἀποδείξῃ τὴν πρὸς με ἀγάπην ἡ τῶν καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου.

» Ἐπομένως ὁ τάφος μου θὰ μείνῃ ἀπεριποίητος, ὅπως γνωστῇ ποιοὶ ἐκ τῶν φίλων μου θὰ ἐπισκεφθῶσι καὶ θὰ ἐπιμεληθῶσιν αὐτόν. Ἄν πολλοὶ τῶν κληρονόμων μου μερὴ μνησῶσι περὶ τοῦ τάφου μου, θὰ διανεμηθῶσιν ἐξ ἴσου τὸ ἑκατομμύριον, ἂν δὲ εἰς μόνος, θὰ τὸ λάβῃ ὅλον. Ἄν ὅμως ἐντὸς τοῦ ἔτους οὐδεὶς τῶν κληρονόμων μου φροντίσῃ περὶ τοῦ τάφου μου, τότε καὶ τὸ ἐν ἑκατομμύριον τοῦτο θὰ περιέλθῃ εἰς τοὺς φυσικοὺς κληρονόμους μου, ἦτοι τοὺς πτωχοὺς τῶν Παρισίων».

Οὕτως ἡ πτωχὴ Μαγδαληνῆ, πρὸς μεγίστην αὐτῆς ἐκπλήξιν ἐγένετο κάτοχος τοῦ ἑκατομμυρίου, καὶ ἐποίησεν εὐγενῆ αὐτοῦ χεῖρσιν.

ΠΑΙΔΙΟΝ, ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ ΚΑΙ ΧΕΛΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΙ. Ἐμμορφὴ μου πεταλοῦδα, τόσῳ βιαστικὰ ποῦ πᾶς; στάσου δὲ μὴ μὲ κουράξης, στάσου ἂν μὲ ἀγαπᾷς!

Στάσου, θέλω νὰ σὲ πιάσω· τὰ ὠραία σου φτερά νὰ χαϊδέψω δὲ λιγάκι, πεταλοῦδά μου μικρά!

ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ. Τὰ φτερά μου ἔχει πλάση ὁ Θεὸς λεπτὰ πολὺ· μὴ θελήσης νὰ μὲ πιάσης, ὦ μὴ, κόρη μου καλή.

Τὰ φτερά μου ἂν χαϊδέυσης θὰ χαλάσουν στὸ λεπτό· καὶ χωρὶς πτερὰ νὰ ζήσω δὲν μοῦ εἶνε δυνατό.

ΠΑΙΔΙ. Τί κακὴ ποῦ εἶσαι! στάσου, χελιδόνα βιαστικὴ. Τί κερδίζεις δὲ ποῦ τρέχεις ἄδικα ἐδῶ κι' ἐκεῖ;

Ἄν σὲ πιάσω, θὰ σὲ βάλω σὲ κλυβάκι πλουμιστό· ὅλο ζάχαρι, πουλί μου, θὰ σοῦ δίνω φαγητό.

ΠΤΗΝΟΝ Προτιμῶ ἀπ' τὸ κλουβί σου τὸν ἐλεύθερο· οὐρανὸ· κι' ἀπὸ τὸ γλυκὸ φαγί σου σκουληκᾶκι ταπεινὸ.

Σκλαβωμένο θὰ τὸ βροῖσκω καὶ τὸ ζάχαρι πικρὸ· ἄφησέ με στὴ φωλιὰ μου, κοριτσάκι μου μικρὸ.

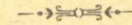
ΠΑΙΔΙ. Θέλεις τὴν ἐλευθερίαν σου; ὄρεξις εἶνε κι' αὐτὴ· πέτα, δὲν σὲ ἐμποδίζω, χελιδόν' ἀγαπητή.

Ἐγὼ εἶμαι καλὴ κόρη· τὴν καρδιά σου δὲν χαλῶ· χελιδόνα μου ὠραία, πέτα, πέτα, στὸ καλὸ!

Εἰσαγωγή.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Α'

Ἐὰν εἶχον ὑποσχθεῖν νὰ σᾶς εἶπω ὀλίγα περὶ «ἐπιστολογραφίας» καὶ τὴν ὑπόσχασίν μου αὐτὴν σπεῦδω σήμερον νὰ ἐκπληρώσω.

Ὡ, μὴ φοβησθε, παιδία μου, *καλολογίας* μάθημα δὲν θὰ σᾶς κάμω, οὔτε ὄρους θὰ δώσω νὰ κρατήσῃ ὁ νοῦς σας, ὁ ὁποῖος ψυχαγωγίας τερπνὰς μόνον κατὰ τὰς παύσεις τῶν μαθημάτων ἐπιζητεῖ. Ἐπιστημονικῶς ἡμεῖς δὲν θὰ ἐξετάσωμεν τὸ θέμα, οὔτε περὶ σπουδαίων θὰ ὁμιλήσωμεν ἐπιστολῶν· δὲν ἀνάγονται αὐταὶ εἰς τὸν κύκλον μας! Ὡς εἶπωμεν περὶ φιλικῆς κυρίως ἐπιστολογραφίας, διότι αὕτη μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερο.

Διὰ τὴν εἶμαι δίκαιος, πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν φιλοκαλούντων ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τῶν καὶ τὴν ἐπίπληξιν εἰς τοὺς ἀδιαφοροῦντας ἐντελῶς περὶ τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ γράμματός των μορφῆς, ἐπῆλθε σημαντικὴ πρόοδος καὶ βελτίωσις καὶ ἠννόησαν ὅλοι ὅτι ἀπὸ ἡ βιομηχανία κατεσκευάσεν εἶδος χάρτου «ἐπιστολικὸν» ἢ «ἐπιστολογραφίαν», εἶνε αὐτόγραφα ἀκαταστασία νὰ σχιζῶσιν ἐκεῖνοι ἐν τοῦ τετραδίου των φύλλον καὶ νὰ γράψωσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς πρὸς ἀποστολὴν λέγω πρὸς ἀποστολὴν, διότι ὅταν πρόκειται περὶ σχεδίου ἢ ἐκθέσεως τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Γενικὸς λοιπὸν καὶ πρῶτος τῆς ἐπιστολῆς ὄρος· εἶνε νὰ εἶνε γεγραμμένη εἰς ἰδιαίτερον χάρτην.

Ἐπειτα γράφει κανεὶς διὰ τὴν ἀναγινώσκεται· λοιπὸν ἀφίλει νὰ γράψῃ καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα πρὸς πάντας καὶ τὸν στενώτερον του φίλον ἀκόμη· ἐκ τῆς κακογραφίας συμβαίνουσιν ἐνίοτε φοβεραὶ παρενοήσεις καὶ θὰ σᾶς διηγηθῶ ἄλλοτε ἐν σχετικῶν διήγημα· νὰ προσέχη ἐπίσης νὰ μὴ διαγράψῃ λέξεις ἢ φράσεις ἐκ τῆς ἐπιστολῆς του, τὸ ὅποσον μαρτυρεῖ ὅτι ὁ γράφων δὲν ἔλαμβανεν πολὺ ὑπ' ὄψιν τὸν πρὸς ὃν ἔγραφε καὶ ἔγραφεν ἀφρημένος καὶ ἀπρόσεκτος ὢν· νὰ προσέχη τέλος εἰς τὴν ὅλην εἰκόνα τῆς γραφῆς του, δηλαδὴ νὰ ἔρχωνται αἱ γραμμαὶ τακτικὰ ἢ μία ὑπὸ τὴν ἄλλην καὶ καθέτως καὶ ὀριζοντίως· ἀμφότερα ἐπιτυγχάνονται διὰ παρακώματος· ὁ συνήθης ἐπιστολικὸς χάρτης δὲν ἀπατεῖ ἢ ὀλίγην προσοχὴν εἰς τὴν κάθετον τῶν γραμμῶν διάταξιν· εἰς τὸν ἔχοντα ὀριζοντίους μόνον γραμμάς σύρατε εἰς τὸ περιθώριον μίαν κάθετον λεπτὴν· ἐὰν δὲ γράψετε ἐπὶ χάρτου λευκοῦ τελείως, βάλτετε χάρκα χάρτινον ὑπ' αὐτόν, μὴ χαρακόνετε ὅμως, διότι καταστρέφεται ἡ εἰκὼν. Μεταχειρίζεσθε γράφοντες καλὰ ὕλικά, χάρτην πρὸ πάντων καλῆς ποιότητος· ὁ κακῆς ποιότητος χάρτης καὶ χρωμα ἔχει ἐλαστικὸν καὶ λεπτὸς πολὺ εἶνε, ὥστε σχιζέται πολλάκις καὶ αἱ γραμμαὶ του εἶνε πολὺ παχῆται καὶ ἐνῶ γράφει τις ὁ χάρτης, ὡς λέγομεν κοινῶς, σηκῶται χροῦδι, τὸ ὅποσον πολλῶν ἀκαταστασιῶν πρόξενον γίνεται. Ἡ

πρόδος τῆς βιομηχανίας τοῦ χάρτου εἶνε ἤδη τοσαύτη, ὥστε ἀντὶ εὐτελεστάτης τιμῆς δυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν χάρτην, συνεννοῦντα ἐν αὐτῷ ἅλα τὰ προσόντα τοῦ καλοῦ χάρτου, τὰ ὅποια ἀρνητικῶς ἐλέχθησαν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐξωτερικὴ μορφή ὑποπίπτει πρώτη εἰς τὴν αἴσθησιν, ἡσχολήθημεν ὀλίγον καὶ ἡμεῖς πρῶτον περὶ αὐτῆς. Προσεχώρῃς θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τρόπον τινὰ τῆς ἐπιστολῆς μορφῆς, περὶ τοῦ ἔθους αὐτῆς.

ΜΗ ΕΓΓΙΖΕΤΕ ΤΑ ΞΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

(Νηπιακὸν ἀνάγνωσμα).

Ὁ Νίκος καὶ ὁ Γεωργάκης ἐπέστρεφαν ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν. Εἰς τὸν δρόμον των ἀπήντησαν ἓνα μέγαν κῆπον, τοῦ ὁποίου ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτή. Εἰσήλθον εἰς τὸν κῆπον καὶ ἐθαύμαζον τὰ πολλὰ ὀπωρικά του. Τί ὠραῖα ὀπωρικά! μῆλα, κυδώνια, δαμάσκηνα, ἀπίδια καὶ τί δὲν εἶχεν!

Ὁ Νίκος ἐπρότεινεν εἰς τὸν Γεωργάκην νὰ κόψουν μερικά.

— Ὅχι, τοῦ εἶπεν ὁ Νίκος, αὐτὸ δὲν εἶνε καλὸ πρᾶγμα, ἂν ἦσαν ἰδικὰ σου τὰ ὀπωρικά, ἤθελες νὰ ἔλθῃ ἄλλος νὰ κόψῃ;

— Γεωργάκη, εἶπεν ὁ Νίκος, ὁ κῆπος ἔχει πολλὰ, ὥστε μῆτε καὶ θὰ τὸ ἐννόησῃ ὁ κηπουρός. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τὰ πάρωμεν ὅλα, μερικὰ μόνον, διὰ νὰ ἔχωμεν νὰ τρώγωμεν εἰς τὸν δρόμον.

— Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ Γεωργάκης. Ἀλλὰ μόλις ἤρχισαν νὰ κόπτουν μῆλα, ὁ Γεωργάκης ἐστάθη ἀμέσως καὶ εἶπεν εἰς τὸν Νίκον·

— Νίκο! Νίκο! προχθὲς ἀκόμη ὁ Παπαῖ-Σπύρος μᾶς ἔλεγεν, ὅτι ὁποῖος ἀπὸ μικρὸς συνειθίσῃ εἰς τὸ κακόν, καὶ ὅταν μεγαλώσῃ, θὰ εἶνε κακὸς ἄνθρωπος. Ὁ μικρὸς ποῦ λέγει ψεύματα, καὶ ὅταν μεγαλώσῃ θὰ λέγῃ ψεύματα. Ὁ μικρὸς, ὁ ὁποῖος παίρνει ξένα πράγματα, ὅταν μεγαλώσῃ θὰ γείνη σωστὸς κλέπτῃς. Προσέχετε, παιδιὰ μου, ἀπὸ τώρα νὰ συνειθίσετε εἰς τὰς καλὰς πράξεις. Αὐτὸ θέλει ὁ Θεός.

— Δὲν θέλεις, Νικό μου, νὰ εἶμεθα καλοί, ὅταν μεγαλώσωμεν;

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Νίκος, καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Νίκος καὶ ὁ Γεωργάκης δὲν ἤγγισαν ξένον πρᾶγμα.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΦΕΛΕΙΑ

Ὁ Γεωργάκης μὲ τὸν πατέρα του εἰσέρχονται κατὰ τὰς ὀκτὼ τῆς ἐσπέρας εἰς ἐστιατόριον.

Πόσα ἔχει τὸ δεῖπνον; ἐρωτᾷ ὁ πατήρ. Ἐπτὰ γρόσια, κύριε. Καὶ τὸ γεῦμα; Ἐξ μόνον.

Αἶ τότε νὰ γευματίσωμεν, μπαμπᾶ, λέγει ὁ Γεωργάκης. (Ἀλφιλέκη).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ «ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»

Ῥαῖα ἦτο ἡ περιγραφή τοῦ Λυκείου σας, Πανοῦργε Ὀδυσσεῦ, ἣν μοι ἔγραψες. Ἦμην καὶ ἐγὼ εἰς τὴν λαμπρὰν τελετὴν σας καὶ μετ' εὐχαριστήσεως εἶδον καὶ σὲ μεταξὺ τῶν βραβευθέντων. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι κατ' ἔτος θὰ προσπαθῆς νὰ παρέχῃς τὴν εὐχαριστησίην ταύτην εἰς πάντας, οἵτινες εὐχαιρικῶς ἐνόησαν περὶ σοῦ. — Ἐλαβον τὰ σταλέντα διὰ τὸν Γ' Διαγωνισμόν, Λόρδε Βύρων, ὑπὸ ἐπομένῃ ποσῷ ὑστερεῖς ἄλλων· περὶ ποιοῦ δὲν λέγω, διότι εἰσέτι δὲν τὰ ἐξήτασα. Τώρα, ὅτε παρῆλθεν ὁ μῆν τῶν ἐξετάσεων ἐλπίζω, νὰ εἶσαι τακτικός, ὡς καὶ προηγουμένως, εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν σου. Εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν ἀγάπην, ἣν μοι δεικνύεις. — Βραδύτερον δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ μ' εὐχαριστήσῃς, ἀγαπητὴ μοι Ροβινδωνέττα, διότι δὲν σὲ ἐπέστρεψα τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ψευδωνύμου σου. Ἐλαβον καὶ τὰς ἰδικὰς σου ἀσκήσεις διὰ τὸν Γ' Διαγωνισμόν. Εἰς τὴν Ἄδκ Εἰσαομένῃν θὰ γράψω καὶ θὰ ἐρωτήσω ἂν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν σου, ἐπίσης θὰ τῇ μεταβιβάσω καὶ τοὺς ἀσπασμούς σου. Γνωρίζεις, ὅτι τώρα εἶνε εἰς τὴν πατρίδα τῆς; Τὸ Φυλλάδιόν μου θὰ σοὶ πέμπω συμφώνως τῇ ἐπιθυμίᾳ σου. — Ἐὰν ἐτίθετο τὸ ζήτημα ποῖος ἐκ τῶν φίλων μου ἔκαμε πολλὰ καὶ μεγάλας προόδους εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν του, ἀναμφιβόλως ὡς τοιοῦτος θὰ ἦσο σύ, Ἐκτὼ ὁ Τρός. Ἐνθυμοῦμαι τὰς πρώτας σου ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας παραβάλλω μὲ τὴν τελευταίαν σου· ποία διαφορά! Λίγο ἀπλούστερος ἀκόμη νὰ γείνης καὶ εἰς τὴν γλώσσαν καὶ εἰς τὰς ιδέας καὶ θὰ εἶσαι πολὺ καλός. Πολὺ καλὰ ἐνοῶ τὴν πρὸς με ἀγάπην σου. Τὸ ἴδον Φυλλάδιον σοὶ ἔστειλα. — Ὁ διανομὴς, φιλότατῃ Ζαππίς, δὲν εἶρε τὴν οἰκίαν σας. Ἐκ τῆς β' ἐπιστολῆς σου ὠδηγήθητι νὰ σοὶ τὸ πέμπω διὰ τῆς Ροδοδακτύλου Ἡοῦς, ἡ ὁποία ἔχει τόσον καιρὸν νὰ μοι γράψῃ. Τὰς ἀσκήσεις διὰ τὸν γ' Διαγωνισμόν ἔλαβον. Σοῦ συνιστῶ νὰ διαβάσῃς προσεχτικὰ τὰς Διακοπὰς τοῦ Παπαῖ-Σπύρου. — Πίγαδ-δε, ἐλήφθη ἡ συνδρομή σου, ἀλλὰ ὄχι καὶ ἐπιστολή σου· διατί δὲν γράφεις; Ἀναμένω ἐπιστολήν σου. Τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὸ πρῶτον Βραβεῖον, τὸ ὁποῖον ἔλαβες εἰς τὰς ἐξετάσεις. Διατί, ἀγαπητὴ μοι Φωτοδόλε Ἥλιε, διατί θέλεις ἀλλαγὴν τοῦ ψευδωνύμου σου; Νὰ τὸ κρατήσῃς καὶ νὰ γείνης πράγματι Φωτοδόλος Ἥλιος. Τὸ Φυλλάδιον θὰ σοὶ πέμπω ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν, ἣν μοι στέλλεις. — Σοὶ εὐχομαι, Ναυτόπουλον τοῦ Εὐξείνου, καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐξετάσεις σου. Ἀσκήσεις πάντοτε ἀναμένω εἰς τὸν Ὑπερήφανον Ἀργαῖον δὲν θὰ γράψω ὅτι μοι λέγεις, διότι δὲν μοι παρέχει ἀφορμὴν τοιαύτην. — Ἐπεθύμουν νὰ μάθω τί γίνεται ὁ Φά-

ρος τῆς Μυκόνου, τὸ Μὴ με Ἄππου, τὸ Ἄνθος τοῦ Μ. Ρεύματος καὶ τόσο ἄλλοι φίλοι μου, οἱ ὅποιοι ἔχουν τόσον καιρὸν νὰ μοι γράψουν. — Κάποιος ἐκ τῶν συνδρομητῶν μοι ἔγραψε μὲ μολυβδόκονδυλον καὶ ζεῦρετε τί χάρτην μετεχειρίσθη; Τὴν ταινίαν τοῦ Φυλλαδίου μου! Αὐτὸν τὸν κάποιον δὲν σὲ λέγω ποῖος εἶνε· τοῦ συνιστῶ, ὅμως ν' ἀναγνώσῃ τὰς δημοσιευμένας σήμερον Ὀδηγίας τῆς Ἐπιστολογραφίας. — Ἀγατητὴ μοι Ἀνθιδμένῃ Λυγαριά, δὲν θὰ σὲ περιμένω πλέον εἰς τὸ ἄλλο Φυλλάδιον ὀριστικῶς θὰ δημοσιεύσω τὴν Κρίθιν μου ἐπὶ τοῦ Β' διαγωνισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἀναβάλλω καὶ σήμερον μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ μοι στείλῃς καὶ τὴν εἰκόνα σου νὰ δημοσιευθῇ ταυτόχρονως. Σὲ εἰδοποίησα καὶ ἰδιαιτέρως. — Ἀκούσατε τί μοι γράφει ἡ Μυωδοτίς. Πολὺ μ' ἔκαμε νὰ γελᾶσω ἡ ἀπάντησις τοῦ πρίγκηπος τῆς Βαυαρίας, ὅτι ὁ γαμβρός του δὲν κάμνει σπουδαίαν ἐργασίαν, διότι εἶνε Ἀυτοκράτωρ. Φαντάζομαι τὴν ἀμνηχανίαν τοῦ δυστυχθοῦς διοπτροποιοῦ. Αἱ ἐπιστολαὶ σου βαθμηδὸν γίνονται καλλίτεροι πρὸς κοινήν ἡμῶν εὐχαριστήσιν. Βῆδες λοιπὸν πόσον δικαίον ἔχον, ὅταν ἔγραψα: τὸ ζητούμενον ἀλωτῶν, ἐκφεύγει δὲ τὸ ἀμελούμενον. Τοῦτο συνιστῶ θερμῶς καὶ εἰς ὅλους τοὺς φίλους μου. — Τὰ συλλυπητήριά μου, φίλτατέ μοι Ναῦτα, διὰ τὸ πᾶθημα τοῦ ἀδελφοῦ σου, εὐχομαι εἰς νεωτέραν σου νὰ μοι γράψῃς τὴν τελείαν ἀνάρρωσίν του. Τὸ Φυλλάδιόν σου θὰ τὸ πέμπω διὰ τοῦ κ. Κ. Δ. Καὶ τὰς ἰδικὰς σου ἀσκήσεις διὰ τὸν Γ' Διαγωνισμόν ἔλαβα. — Μόνον τὰ πέντε βραβεῖα, τὰ ὅποια ἔλαβες, ἀγαπητὴ τοῦ Δαφνοδοτέφους Ἀπολλων, κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ Λυκείου σας μ' ἀναγκάζουσι νὰ μὴ κρατήσω κάκια μαζὴ σου, διότι ἐπὶ τόσους μῆνας δὲν μοι ἔγραψες. Ἐν τούτοις ἠδύνασο νὰ γράψῃς ἐνίοτε. Σοὶ εὐχομαι ἐγκαρδίως, ὅταν καὶ σὺ εἶσαι τελειόφοιτος νὰ λάβῃς ὅλα τὰ βραβεῖα τῆς τάξεώς σου, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ μοι φανῇ παράδοξον ἀπὸ σέ. Ἀλλ' ὅταν γράψῃς ἐπιστολάς σοῦ συνιστῶ νὰ ἔχῃς ὑπ' ὄψιν σου καὶ σὺ ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι φίλοι μου τὰς ὀδηγίας τῆς Ἐπιστολογραφίας, τὰς ὁποίας δημοσιεύω σήμερον.

Ὁ Πανοῦργος Ὀδυσσεὺς ἀντασπάζεται πάντας, οἵτινες τοῦ ἔστειλαν ἀσπασμούς· εὐχαριστεῖ δὲ τὴν Μυωδοτίδα διὰ τὰ συγχαρητήριά της. — Ὁ Λόρδος Βύρων, ἀντασπάζεται τὸν Φάρον τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὸν Ὑπερήφανον Ἀργαῖον. — Ἡ Ροβινδωνέττα ἀσπάζεται τὸ Ἄνθος τῆς Καππάρεως ὡς καὶ τὴν Ἐργατικὴν Μελιδόαν καὶ ἐπιθυμεῖ πολὺ νὰ μάθῃ ἂν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοῦ προσφιλοῦς της Ζαππίου. — Ὁ Ναῦτις ἀσπάζεται τὸν Πανοῦργον Ὀδυσσεῖα καὶ τὸν Φωτοδόλον Ἥλιον. — Ἡ Ζαππίς ἀσπάζεται ὅλας τὰς Ζαππίδας. — Τὸ Ναυτόπουλον τοῦ Εὐξείνου ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρίσῃ τὸν Ὑπερήφανον Ἀργαῖον, τὸν ὁποῖον καὶ ἀσπάζεται. — Ὁ Ἐκτὼ Τρός προσφέρει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὴν Ἀνθιδμένῃν Λυγαρίαν. — Ὁ Δαφνοδοτέφης Ἀπολλων εὐχαριστεῖ τὴν Μυωδοτίδα διὰ τὰ συγχαρητήριά της καὶ ἀσπάζεται τὴν Ἀνθιδνίαν τοῦ Λυκείου.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

194. Μεταγραμματισμός.

Ζώου τινός μετέβαλξ ἐν μόνον, ἓνα γράμμα
καὶ εἰς τὰ ὕψη ἀνώματον τὸ εἶδξ ἐν τῷ ἅμα.

*Αρθος τῆς Καππάρεας.

195. Οἰκίδος.

N' ἀντικατασταθῶσιν αἱ
στιγμαὶ διὰ γραμμάτων, ὥ-
στε εἰς τὴν μίαν πλευρὰν
τῆς στέγης ἐκ δεξιῶν πρὸς
τὴν κορυφὴν ν' ἀναγινώ-
σκηται τὸ ὄνομα νήσου·
εἰς τὴν ἄλλην ἐκ τῆς κο-
ρυφῆς πρὸς τὰ κάτω ἀστερισμός· καθέτως εἰς τὴν
δεξιὰν γραμμὴν ὄρος· εἰς τὴν ἀριστερὰν λιμὴν τῆς
Ἐθρώπης· εἰς τὴν βάσιν πτηνόν· εἰς τὴν θύραν δὲ
ν' ἀναγινώσκηται ἐκ τοῦ δεξιοῦ πρὸς τὸν ἀριστερὸν
σταυρὸν ῥῆσις.

Ροβινσωρέττα.

196. Πυραμῖς.

Οἱ σταυροὶ θ' ἀποτελέσωσιν ἐπίσημον στρατηγὸν

+
 . + . = πρόθεσις
 . . + . . = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
 . . . + . . . = Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος
 . . . . + ... = Στρατηγὸς

Ναύτης.

197. Ἀστήρ.

N' ἀντικατασταθῶσιν διὰ
γραμμάτων αἱ στιγμαὶ ὁ-
πως ὥστε ν' ἀναγινώσκηται
ὀριζοντίως μὲν ὄνομα ποτα-
μοῦ· καθέτως ὄνομα θεῶς·
διαγωνίως κράτος τῆς Ἀ-
σίας καὶ ἀρχαῖος βασιλεὺς.

Μαργευτικὴ Στηλιὰ.

ΛΥΣΕΙΣ ἀπὸ τοῦ 13—16 Φιλλαδίου

124 Τρίαῖνα, ἕαινα.— 125 ΠΥ, τίς=πίτυς.—
126 Ἄρτος, Ἄρτα.— 127 ΣΟΛΩΝ.

129. Λ Σ Ν 130 ΠΑΞΟΙ 131. Γο-
 Α Α Ω ΑΛΥΣ νεῖς δεῖ
 Χ Λ Μ ΞΥΩ τιμαῖν.
 Μ Α Ρ Α Θ Ω Ν ΟΣ 132. Ἡ παι-
 Λ Μ Ρ Ι δεῖα ἐν μὲν
 Ε Ι Η ταῖς εὐτυχίαις κό-
 Τ Σ Σ σμος ἐστίν, ἐν δὲ

ταῖς ἀτυχίαις καταφυγῇ. 133. Ἀκακία, κακία.

134. ΣΚΟλόπαξ 136. 1) Βέλος, βόλος, πόλος,
 ΔΟκρίς πόνος, τόνος, τόνον, τόξον. 2)
 ΠΕΝθεσίλεια Κίθθα, πίσσα, πᾶσα, πάσας,
 ΔΡΑκων πόσας, πόσος, πόρος, Πύρρος,
 Κῦρος, Κύρνος, Κύκνος.

3) Βάθος, πάθος, πόθος, πόρος, ὄρος, ἔλος, Ἐγ-
 λος, ὕψος. 137. Τὸ ζητούμενον ἀλωτὸν, ἐκφεύγει δὲ
 τὸ ἀμελούμενον.

138. Α 139. Ὄταν ἀναγραμματισθῇ καὶ
 α Μ α γεῖνη λάας (λίθος). 140. Ὅ
 θ ε Ι ο ς ἀλαζών. 141. Κῦθνος, κύκνος.
 Α Μ Ι Λ Κ Α Σ 142. Κρίνος. 143. ΣΑΠΦΩ (Σα-
 φ α Κ ο ς λυμῖς, Ἀκράγας, Πάνθηρ, Φά-
 χ Α ι λαινα, Ὀρυγία). 144. ΑΡΑΔΗ,
 Σ ΣΟΛΩΝ, (ΔίΝείας, Ράων, Αῦ-
 Δός, ΛαΟμεδων, ἩώΣ).

145. Μ 146. Π 147. Δ Α Α Α
 ΤΗΣ ΠΑΝ Α Ρ Ν
 ΣΟΛΩΝ ΠΑΙΩΝ Μ Γ Ι
 ΞΕΝΟΦΩΝ ΝΩΕ Σ Α Λ Α Μ Ι Σ
 ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ Ν Τ Ι Χ
 Ο Ο Ο
 Κ Σ Σ

148. Κ 149. Ο Κ Σ
 ΖΑΛ Ρ Α Ο
 ΦΕΛΙΞ Τ Λ Ρ
 Κ Α Λ Α Μ Ω Ν Η Λ Ο Υ Τ Ω Ν
 Θ Ε Μ Ι Σ Φ Δ Γ
 Φ Ω Ρ Ε Ω Ι
 Ν Ζ Ν Α

150. ΑΡΜΟΝΙΑ 152. Ὁ ἀμαξηλάτης.—
 Ρ η ε π 153. Πάντων ἱερώτατον ἡ
 Μ ῆ θ υ μ ν α πατρὶς. 154. Ἴος-Ἴον (ἡ
 Ο υ ε ι Ρόδος, ρόδον) —
 Ν έ μ ε σ ι ς 155—7. Ἡπαρ,
 Ι ν ι ι 2. Χεῖρ, 3. Μῦς.
 Α πα ι ς ι α 158—160. α)

Σάμος, γάμος, γάτος, βίτος, βίρος, Πάρος. 6)
 Πάρος, πόρος, πόνος, τόνος, Τήνος. γ. Τράγος,
 Τάγος, πάγος, Πάρος, Πόρος, φόρος, φόνος, ὄνος.
 161. ΙΑΚΩΒ (1. Ἰάσων, 2. Αἰγαῖον, 3. Κύπρος,
 4. Ὀτῆς, 5. Βάτος).

162 Π 163. ΕΜΠΟΔΟΣ
 Δ Ω Ν Μ Α Ι Φ
 Σ Υ Ρ Ο Σ Π Α Ν Α Κ Ρ Α
 Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Ο Α Α Ι
 Π Ε Ρ Ι Σ Τ Ε Ρ Α Δ Ι Κ Α Ι Ο Σ
 Ο Ρ Ο Ι
 Σ Φ Α Ι Σ Ι Α

164. Γ Η Σ
 Ρ Ρ Η
 Α Α Λ
 Κ Ε Ρ Κ Υ Ρ Α 165. Ε Χ Ρ Ι Σ
 Ο Λ Χ
 Ι Η Ο
 Δ Σ Σ
 Τ
 Σ
 Θ
 Ε Π Ι
 Ο Ν Η Σ
 Ο Υ Η Σ
 Σ Β Σ
 Ι Ο Σ Η Ρ

166 Π Α Ι
 Ρ Υ Ω
 Ο Κ Η
 Σ Α Ο Υ Λ
 Γ Ρ
 Γ Ο
 Σ

167. Δ Η Λ Ο Σ
 Α Ι Θ Ρ Α
 Ν Ε Ρ Ω Ν
 Α Κ Ρ Ω Ν
 Η Δ Ι Α Σ

Ἐπεύθυνος Κ. ΒΑΟΥΣΟΣ.